

Hit a megmaradásban

Mindent megteszünk azért, hogy Magyaroké legyen még sokáig életre vágó legyen a gyülekezet és dicsérje az Urat. (6. oldal)

Döntögessünk tabukat

Izgalmas témát fogunk megvizsgálni, olyan témát, amelyről azt hittük pár évtizeddel ezelőtt, hogy minden vonatkozását ismerjük. (9. oldal)

Az özvegy árbóc

Ezerszer is igent mondanék..., de most nemet kellett mondanom. Házaság hetében özvegy lettem. Van ebben valami sorsszerű. (14. oldal)



HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2021. MÁJUS • 32. évf. 9-10. szám • Ára 3 lej



Fogadalom, és ami mögötte van

Könnyű csakis számonkérni, könnyű csakis vádaskodni. De próbáljuk előbb megérteni, mi zajlik egy konfirmandus korú ifjú életében, lelkében, gondolkodásában. Mi az, ami re szüksége lenne ahhoz, hogy betarthassa konfirmációi ígéreteit és fogadalmát?!

Ez az az időszak, amikor az ifjú kétségbe vonja önmagát, önmagáról alkotott eddigi, ideiglenes képét. Sok minden ellentmondásossá válik számára a környezetével, de még saját magával kapcsolatban is. Nagy a veszély ilyenkor, hogy a serdülő alig vagy egyáltalán nem találja meg az azonosságot az adott kultúrkörrel.

Egyedül érzi magát, olyannak, akit nem értenek meg, és aki nem érti a környezetét. Egyre bizonytalanabbá válik, eltávolodik a környezetétől, magába zárkozik, magányossá válik. Nem ritka eset, hogy a felnőttek nem tudnak mit kezdeni a serdülőkkel, a fiatalokkal. Kik ők? Néha mintha nem teljesen vennék őket emberszámba. Súlyos kijelentés?! Mielőtt még elzárkoznánk mindeztől, gondoljunk csak végig: mindenért ők a hibásak, mert nem úgy működnek, ahogyan azt mi, felnőttek elképzeltük.

Esetek, megoldásra váró problémák, elvesztettek, vadak, lázadók, szemtelének..., de a legtöbbször nem beszélgetőtársak. Pedig ebben a korban éppen erre lenne szükségük. Így találhatnak helyes irányt az életüknek. Erről szólna a konfirmáció is.

(Folytatás a 2. oldalon)

Quo vadis?

Egy apokrif könyv szerint Péter apostol el akart menekülni Rómából, mert félt a vértanúhaláltól. Menekülés közben viszont találkozott Jézussal, s megkérdezte tőle: „Domine, quo vadis?”, azaz „Uram, hova mész?” Jézus azt válaszolta, hogy Rómába megy, mert ő vállalja Péter helyett a megfeszítést. Az apostol ekkor rájött, hogy mi a kötelessége, visszatért Rómába, és vértanúként halt meg. E történet szerint Péter inkább vállalta a biztos halált, mint az önmegtagadással és hűtlenséggel járó életet.

Az élet folytonos önzonosságkeresés, s ennek során gyakran feltesszük önmagunknak is a kérdést: hova mész, merre tartasz? A választ többnyire ugyanazok a dolgok határozzák meg: biztos anyagi alap, boldog

család, kényelmes otthon, eredményes munka, elismerés. Ám sokszor előfordul, hogy mindezen megvalósítások ellenére az ember még mindig hiányosnak érzi az életét. Ezt az űrt pedig a Szentlélek tudja teljesen betölteni. Az első pünkösdkor elküldött Szentlélek, aki lendületet, emberfeletti erőt és Istentől való bölcsességet ad.

Az önzonosság keresése során jó tudni, hogy tartozunk valakihez. Jézus mondja a főpapi imájában: „az **enyém** mind a tiéd, és a tiéd az **enyém**” (Jn 17,10). Az Úrhoz tartozunk, s a vele való közösségben felismerhetjük, hogy kik is vagyunk valójában, és mi a feladatunk.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA



www.facebook.com/harangszo

Fogadalom, és ami mögötte van

(Folytatás az 1. oldalról)

A konfirmációi oktatás identitásuk megtalálásában segítené őket: Ki vagy te? Én magyar, református, ifjú/hajadon vagyok! A konfirmáció vége pedig, a fogadalomtétel része éppen arról szól, hogy irányba álltak, megtalálták azt, amit követni szeretnének, és követni is fognak. Elindultak az önálló élet felé.

A fogadalomtétel első részében a fiatalok arról tesznek vallomást, hogy önként veszik magukra a keresztségben vállalt kötelezettséget.

Önként?! Vagy inkább a szülők, nagyszülők, környezet nyomására? Persze, kell az iránymutatás az elején, de a szülők és nevelők felelőssége, hogy mennyire válik ez a választás önkéntessé a végére. Ehhez egyfajta fejlődésre van szükség. A serdülők legyen kinek elmondaniuk érzéseiket, kételyeiket. Tanítsuk, saját példával, szembenézni őket a hibáikkal és felelősséget vállalni. Megbocsátani tanulni és a megbocsátást elfogadni. A lelkiismeretet el lehet fojtani, de kiiktatni nem lehet.

A helyes irány az, amit a Teremtő mutat. Ez már csak azért is helyes, hiszen ez az az irány, amelyiken kiteljesedhet az életünk, mert ez a teremtettségünket követi. Ha úgy tetszik, ezzel az iránnyal a legkompatibilisebb minden, ami vagyunk.

A konfirmandusoknak eszményeket kellene felmutatnunk. Olyanokat, amiket önként vállalnak. Amelyekről elmondjuk saját értékrendünkkel, életstílusunkkal, hogy így, illetve ezért érdemes élni.

Másik meghatározó tényező a fegyelem. Megmutatni az általános értékek fontosságát, és ehhez igazítani az ún. önmegvalósítást. Ennek megalapozásához elengedhetetlen a vallásos világnézet.

A fiatalok olyanok, mint a felnőttek társadalma. Nem háríthatunk rájuk minden felelősséget. Mindazt, amit hiányolunk belőlük, talán önmagunkban kellene keresnünk. Kikonfirmálnak, és az ünnepi fogadalomtétel után nem foglalkoznak az egyházzal!?

A fogadalomtétel második kérdése Krisztus üdvözítői voltáról szól: egyedül, csakis Ő! Aztán az Apostoli Hitvallás. Hogyan állok én, felnőttként, egyházi tevékenykedőként ezzel a meggyőződéssel? És végül a fogadalom megkoronázásaként az utolsó kérdésre az ifjú kijelenti, hogy áldozatra kész és halálig hűséges Krisztushoz és az egyházhoz. Ha látja, érzi, tapasztalja a környezetében lévő felnőtteken, hogy ez a járható út, biztosan megtartja fogadalmát.

Mivel vagy megkeresztelve?

„Vajon vettetek-e Szentlelket, minekutána hívőkké lettetek?” (ApCsel 19,2).

Pál és a munkatársai a harmadik térítői útjuk alkalmával újból megfordultak Efézusban. Efézus fontos volt Pál számára. Az apostol látta, hogy a gonosz hatalmaknak milyen nagy erejük van az emberek felett. Imádkozott, hogy Isten országa itt is uralmat



vehessen az emberi szívekben. Ugyanis a gyülekezetben nagyon elburjánzott a gonosz.

S mi ennek az ellenszere? Az evangélium hirdetése a legszélesebb körökben.

Efézusban az emberek még nem alkotnak igazi gyülekezetet. Még nem lehet igazán elmondani, hogy mindnyájan az Úr Jézus Krisztuséi. A zsinagógában Apollós prédikált. Valószínűleg kis csoportokban jöttek össze a hívők. Pál meglátogatta ezeket a csoportokat. Egy érdekes tanítványi közösségre talált. Ezek sokat tudtak már az evangéliumról. De ennek ellenére még nem volt élő hitük. Ezért kérdezte tőlük: Vajon vettetek-e Szentlelket, minekutána hívőkké lettetek?

TÜZZEL ÉS ERŐVEL MEGTELVE

Az apostol kérdése bennünket is foglalkoztat. Naponta kapcsolatba kerülünk a gonosz hatalmakkal. Vajon ezek tartanak bennünket hatalmukban? Van-e erőnk ezek ellen harcolni?

Vajon vettetek-e Szentlelket minekutána hívőkké lettetek?

Ez a kérdés most nekünk is szól. Ugyanis Isten Szentlelke képes megszabadítani bennünket a gonosz fogságából és Ő visz el bennünket Jézus Krisztushoz. Kapcsolatba hoz bennünket Jézussal. Összeköti a mi kezünket a Jézuséval, aki a mi kegyelmes Főpapunk. Ő

tisztít meg bennünket bűneinktől. Megajándékoz minket Szentlelkével, Aki Isten tanácsát, igéjét érthetővé teszi számunkra.

Ekkor tudjuk a mi egész életünket az Úr szolgálatába állítani. Ez a szolgálat már nem egy langymeleg szolgálat, hanem tele tüsszel és erővel kezdünk el munkálkodni. Ekkor már nem a gonosz hatalmak uralkodnak rajtunk, mert Krisztus már bennünk él.

Még tapasztaljuk a gonosz hatalmak tombolását, különösen, amikor az evangélium tanulmányozására, istentiszteletre gyűlünk össze, de Isten megőriz bennünket. Isten erős kezéből senki és semmi nem szakíthat ki bennünket. Isten küldi a bátorítást az ige által, és Szentlelkével erősít bennünket. És Isten Szentlelke imádkozik is értünk.

HADRA FOGHATÓ

A gyülekezet tagjainak hadra készen kell állniuk. A kísértések alkalmával Isten ad erőt az Ő Szentlelke által, hogy megálljunk és ellenálljunk a kísértővel szemben. A Sátán, mint ordító oroszlán szertejár, és keresi, hogy kit tudna elnyelni. Ilyenkor Jézusra kell figyelni. Az Ő bátorítása, tanácsa a naponkénti ige által nagy segítség mindenki számára. Szentlelke is erőt ad nekünk a küzdelemben.

Nos, vajon vettetek-e Szentlelket, amikor hívőkké lettetek?

Ezért olyan fontos ez a kérdés. Istenlelke ugyanis mássá tesz bennünket. Elvégzi a mi megszentelődésünket. Mi egészen mást akarunk, mint az Úr. Sokszor más terveket szövünk. Ezek a tervek nem simulnak bele Isten akaratába. Ám aki Isten Szentlelkéért imádkozik, az megtapasztalja, hogy már nem a gonosz hatalmak uralkodnak rajta. Sőt, nem is a magunk akarata fontos, hanem az, hogy mit akar Isten.

A GONOSZ HATALMAK LEGYŐZÉSE

Pál apostol utasítást ad arra nézve, hogy hogyan lehet legyőzni a gonosz hatalmasságokat. Már Keresztelő János is Isten Bárányára mutatott, Aki elveszi a világ bűneit. Krisztus azért jött, hogy üdvözítse az embereket. Legyőzte a pokol minden gonosz hatalmasságát.

Isten Szentlelke nyitja meg a szívünket arra, hogy ezt a vigasztaló evangéliumot meghallhassuk és szívünkbe zárhassuk.

Ha Isten Szentlelkével teljes az életünk, az meglátszik rajtunk. Külső megnyilvánulásai is vannak. A gonosz lelkek hatalma megtörik, mert már Isten Szentlelkének hatalma alatt vagyunk. Ennek kell meglátszódnia Efézusban és mindnyájunk gyülekezetében. Isten Szentlelke évezredek óta munkálkodik.

Nálatok is? Nálunk is?

A református keresztyén ember

„Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis én általam” (Jn 14,6).

JÉZUSHOZ JÖNNI

A Biblia szerint Jézus Krisztus az egyedüli üdvözítő: senki sem mehet az Atyához, a mennybe, csakis ő általa.

Egy 19 éves lány, aki igen vallásos nevelésben részesült, rendszeresen eljár az istentiszteletekre, és próbált a templomban hallottak szerint élni. Mégsem volt békessége, noha nagyon vágyott rá.

Egy nap kiöntötte a szívét a barátnőjének, s az meghívta őt egy keresztyén ifjúsági találkozóra. Az igehirdető lelkipásztor mintha kifejezetten hozzá beszélt volna. „Ha megvalljuk bűneinket őszintén Istennek, és meg is bánjuk azokat – mondta a lelkész –, akkor szaván foghatjuk Istent, hiszen ő biztosít minket, hogy megbocsátja a bűneinket, és megtisztít minket minden hamisságtól!”

Mint a gyógyító balzsam, úgy hatottak ezek a szavak a lány lelkére. Ezért feszülten figyelt tovább. „De ne magunkra nézzünk, különben soha nem találunk békét, hanem nézzünk Krisztusra, aki meghalt értünk a kereszten, és valljuk őt Urunknak és Megváltónknak!”

Azonnal követte a tanácsot, és hittel menedékre lelt az Úr Jézusban. Megtalálta, amit keresett: a lelke békéjét.

Te elismerted-e már Jézus Krisztust annak, aki: életed Megváltójának és Urának? Békességét neked is kínálja.

JÉZUSSAL ÉLNI

A Szentírás szerint a Jézus Krisztussal való kapcsolattartás módja: ő szól az igen keresztül, mi pedig válaszolunk imával és énekkel, engedelmisséggel és szolgálattal.

Valaki csak úgy találomra levett egy könyvet a könyvespolcra, olvasni kezdte, de unalmasnak találta, és visszatette.

Egy alkalommal volt szerencséje személyesen is találkozni annak a könyvnek a szerzőjével. Beszélgettek, és jó barátok lettek. Amikor otthon újra kézbe vette a könyvet, már érdekesnek találta, és szívesen olvasta, mert a szerzője a barátja volt.

Ha Isten igéjének olvasása még nem fontos számodra, az nem azért van-e, mert nincs személyes kapcsolatod a szerzővel?

De amint megismered az Úr Jézus Krisztust mint üdvözítőt és mint barátodat, attól fogva ennek a csodálatos könyvnek minden oldala mondani fog neked valamit. Az olvasása olyan lesz, mintha azzal beszélgetnél, akit szeretsz.

JÉZUSHOZ VEZETNI MÁSOkat IS

A Biblia szerint Jézus Krisztust követni, vagyis keresztyénnek lenni tanúbizonyság-tevő életet jelent.

Egy cég igazgatója mesélte el a következőket. „Volt egy titkárnőm, akinek az élete állandó prédikáció volt számomra, bár soha sem beszélt nekem hitéről. Azaz egyszer megkísérelte, de elhallgattattam. Minden adandó alkalommal próbára tettem, a lehető legtöbb munkát halmoztam rá, de mindig megtartotta példás magatartását.

Egy napon aztán megkérdeztem, hogy mi a titka. Kissé elpirult, és azt mondta:

– Minden reggel, mielőtt munkába indulok, imádkozom, hogy a titkárnővers emlékezetemben maradjon, és átültessem a gyakorlatba.

– A titkárnővers? Mit akar ezzel mondani?

– A Bibliában van egy vers, amelyet mindig úgy láttam, hogy titkárnőkre különös képpen vonatkozik.

– Mutassa meg nekem azt a verset!

Elővett táskájából egy kis méretű Szentírást, és szemmel láthatóan meghatottan lapozott benne. Azután ujjával egy aláhúzott versre mutatott, a 2Kor 3,3 versére: „Mert nyilvánvaló, hogy ti Krisztusnak a mi szolgálatunk által szerzett levele vagytok, amely nem tintával, hanem az élő Isten Lelkével van felírva; és nem kőtáblára, hanem a szívek hústábláira.”

Megkérdeztem:

– És hogyan vonatkozik ez az ige önre?

– Az én munkám főleg levélírásból áll, és kérem az Urat, hogy tegyen engem is levéllé, amely olyan érthetően van írva, hogy a körülöttem élő emberek az én magatartásom által megismerhessék őt.

Legyél te is Krisztus „levele”: a családod, a gyülekezeted és a világ számára, hogy a körülöttem élő emberek a te magatartásod által megismerhessék őt.

Református, azaz a Biblia tanítása szerinti keresztyénnek lenni azt jelenti: Jézushoz jönni, Jézussal élni, és Jézushoz vezetni másokat is.

Adja az Úr, hogy ilyen legyen a mi életünk is!

LÓRINCZ ISTVÁN

Kik is vagyunk mi?

„Ti azonban választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet vagytok, Isten tulajdonba vett népe, hogy hirdessétek nagy tetteit annak, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket, akik egykor nem az ő népe voltatok, most pedig Isten népe vagytok, akik számára nem volt irgalom, most pedig irgalomra találtatok” (1Pt 2,9–10).

Arra hívtunk, hogy az Úr nagy tetteit hirdessük. Az ige világos önértékelést ad. Ha felülértékelem magam, az elbizakodottá, gőgössé tehet, de az sem jó, ha alulértékelem magam, csak árvaságomat, kismizmizettségemet, szegénységemet látom. Mindkettő véglet.

Arra figyeljek: kinek mond engem Isten!? Az Ő népéhez tartozom. Az Ő tulajdona vagyok. Szeretetével körbevesz, és vigyáz rám. Késő vénségemig, megöszülésemig sem hagy

el. Ezért van tele a szívem és szám az Ő dicséretével.

A magát alulértékelő ember úgy gondolja, hogy Isten elhagyta őt, vagy megfélekedett róla. Már ezt a kérdést is felteszi: Szeret még engem az Isten?

Ez a levél a szétszórtságban lévőkhöz íródott. Az elszéledtségben, a magunkra maradottságban mintha szűkösségben, szegénységben lennénk. Az Isten ránk köszön, s azt mondja, hogy nem így van. Isten kegyelme és békessége bőséggel kiáradt. Csak legyek hálás gyermeke! Nem hagyott magamra.

Arra vagyok elhívva, hogy az Ő tetteit hirdesse életem és szám. Hogyan tehetem? Úgy, hogy naponta vágyakozzak Szava után, s éljek vele. Kegyelme igéjével gazdagon táplálkozom? Csak így lesz gyarapodás, növekedés.

Lelki házzá akar építeni minket. Kik vagyunk? Választott nemzetség, mert Ő koráb-

ban kiválasztott a Krisztusban, mint ahogy megismertük volna Őt.

Királyi papsággá tesz. A pap felmutat Istenre, imádkozik, áldozatot mutat be. Itt ró-lunk szól az ige. Isten mindnyájunknak megadja a lehetőséget, hogy mint királyi papjai, egymást építsük, egymásért imádkozzunk és áldozatot hozzunk.

Szent nemzetének tart. Odaszentelhetjük magunkat, hogy áldássá lehessünk az Ő kezében. Ha Megtartónk van, akkor megtartásra való nép vagyunk.

Meg tudta már újítani életedet? Egyszerűvé tud-e már formálni békességben, csön-dességben?

Nagy tetteit láttuk – és elfelejtettük? Vagy már hirdetjük?

Ne szégyelljem, hogy Hozzá tartozhatom, s ne felejtsem csodáit!

SEBESTYÉN LÁSZLÓ EDE

Honnan származik az identitás,

A görög nyelvben az „id” szótó jelentése: saját maga, önmaga. Az identitás, az idea vagy az idom szavak azt jelzik, hogy minden létező azonos önmagával – mondja Bogár László közgazdász, egyetemi oktató, publicista idevágó fejtegetésében.

A mértani alakzatok (idomok) a sík térben paramétereiket arányosan változtatva mindig önmagukkal azonosak maradnak. Az idea (ideológia) az eszmék, nézetek, fogalmak változatlan rendszere, míg az id-entitás az önmagával azonos létező „szakszava”.

Az identitás nélküli embernek (akinek nincs id-je, tehát idetlen/idétlen), annak nincs önmagával való azonossága. Bolyong, mert nem találja helyét a világban.

A római birodalomban azt hívták idiótának (saját maga / magánember), aki nem vett részt a közéletben, nem élt közösségformáló jogával. A latin nyelvben fokozatosan a világot megérteni nem akaró emberre, majd az orvoslásban a súlyos mentális zavarban szenvedőkre használták.

ÖNAZONOS

Az ember legmélyebb és legalapvetőbb önazonossága a saját nemével való azonossága: férfi vagy nő. Nincs harmadik nem. Isten egy emberpárt teremtett, amiről a Szentírás is ilyen egyértelműen beszél: férfivá és nővé teremtette őket Isten (1Móz 1,27)!

A mai világ identitásválsága a gender (társadalmi-szociális) tanult-választott nemek erőszakos bevezetésével ért csúcspontjára. Ma már szó szerint értik azt, hogy valaki nem tudja, fiú-e vagy lány!

A folyamat befelé terjedése jól nyomon követhető. Kezdődött a vallási önazonosság kétségbe vonásával (ateizmus: nem is Isten teremtette az embert, hanem evolúció révén fejlődött a mai állapotába), azt a nemzeti identitás globálisra cserélése követte. Utolsó előtti lépésként a homoszexualitás megtűrése, majd egyenlővé tétele (lásd: örökbefogadás vagy kapcsolatuk házasságként való megáldásának vitája a mai római katolikus egyházban), végül pedig magasabb rendűvé tétele zajlik (pride) mindazok kiszorításával, akik nem népszerűsítik a szexuális devianciákat.

A normális válik deviánsná, és az Isten teremtési rendjéhez ragaszkodókat akarják kiszorítani a társadalmi közbeszédből azzal, hogy primitívnek és elítélendőnek bélyegzik őket.

A cél egyértelműen a káosz megteremtése lelki, erkölcsi, szellemi, demográfiai téren. Aki viszont szilárdan tudja, hogy kicsoda: keresztyén magyar férfi vagy nő, és annak mindhárom vetületét egészséges módon megéli, azt nem lehet félrevezetve irányítani!



A Biblia két teremtéstörténete világosan megfogalmazza, hogy kik vagyunk: Isten képmására, azaz férfivá és nővé teremtett emberek (1Móz 1,27), akiket fogott Isten, és elhelyezett az Éden kertjében, hogy műveljék és őrizzék azt (1Móz 2,15). Ez mindnyájunk teremtésményi önazonossága, amit Isten továbbakkal egészített ki.

TANULT IDENTITÁS

Néhány esztendővel ezelőtt Czeizel Endre genetikus arról kérdezték, hogy a génekben rejlik-e annak magyarázata, hogy az összes Nobel-díjas 18,5 százaléka zsidó származású, miközben a zsidó nép a világ össznépességének alig 0,2 százaléka. Az orvos válasza az volt, hogy ennek inkább kulturális okai vannak. Egy zsidó fiúnak négyéves korában el kell kezdenie olvasni tanulni, és hatéves korában el kell mennie a zsinagógába felolvasni – ez már Jézus idején is így volt. Ha kiderül, hogy a gyerek az átlagnál jobb képességű, akkor az egész közösségnek támogatnia kell, hogy tehetsége kiaknázódjon. Ez így van mind a mai napig.

A tanulás elképesztően fontos szerepet töltött be a zsidó családok életében. Még a szerény körülmények között élők is erejükön felül tanították gyerekeiket.

Ezt a magyar társadalom is a zsidók egyik legfőbb jellegzetességének tartotta. A nők egyetemi tanulmányait lehetővé tevő 1895-ös határozat után Budapesten például a női hallgatók 48%-a zsidó volt, a férfiaknak pedig 65%-a. Ez elképesztően magas arány volt, főleg, ha hozzávesszük, hogy a

korabeli város lakosságának nem egészen 23%-a volt zsidó. A zsidó identitás hitbéli továbbadását a Tóra biztosította. Az Ószövetség értelmében a hit továbbadása élethosszig tartó tanulás és elkötelezett tanítás révén történt. A legfontosabb és legalapvetőbb tudás a Törvény rendelkezéseinek tökéletes megtartása volt, ami az Isten–ember–felebarát hármass viszonyrendszerében bontakozott ki.

A hit és tudás ószövetségi szemlélete így foglalható össze: egy Isten, egy nép, egy ország, egy törvény. Átadása úgy történik, hogy az apák szüntelenül ismételtetik fiaik előtt hitük sarkalatos elemeit, a „Sómá”-t, a zsidóság hitvallását (5Móz 6,1–9).

Izrael tehát az Ószövetség korától kezdve tanuló közösségként határozza meg magát, mind a mai napig. A Tórával való foglalkozás a „tanítás tanulása”, tehát az ember egész életét átfogja. Élethosszig tartó tanulási folyamat ez.

A hit átadásának helye a család, az iskola, az istentiszteleti közösség és a prófétai igehirdetés volt. A családban az idősebbek élettapasztalatai, a vallási hagyományok, a szokások, egyszerűen a társadalmi érintkezés szabályai természetes módon ivódtak bele a fiatalok mindennapjaiba.

A gyülekezet istentiszteleti életébe a fiúk 6-7 éves korukban kapcsolódtak be, miután már fel tudtak olvasni a szent iratokból a zsinagógában. Felnőtt tagnak 13 éves koruk után számítottak, a „bar-micva” (magyarul: a parancsolat fia) szertartása után. Ettől kezdve a fiatal képes és köteles volt a törvényt betartani, és Isten előtt már maga

és mit jelent: keresztyén?

felelt cselekedeteiért. (Hasonlít a protestáns konfirmációhoz.)

A korai iskolai oktatásról nem maradtak fenn széles körű leírások, viszont Jézus koráról már alaposabb ismereteink vannak. Kr. e. 65-ben Simon ben Setach tette kötelezővé a gyermekek számára az iskolalátogatást, Kr. u. 105-ben pedig Josua ben Gamla 6-7 évben állapította meg az iskolakötelesség életkorát, valamint elrendelte, hogy minden községben legyen tanító. A tananyagba beletartozott az akkorra már lassan feledésbe merülő héber nyelv oktatása, a zsidó történelemmel való megismerkedés, a vallási előírások megtanulása és az erkölcsi nevelés.

A Jeruzsálemi templom 70-ben történt lerombolása után a zsidóság nemzeti identitása egyre kevésbé kötődött a földrajzi határokhoz. A „haza” elsősorban a szellemi-lelki otthont jelentette, de a hit továbbadása és a remény életben tartása továbbra is a legfontosabb „tananyag” maradt.

KERESZTYÉN IDENTITÁS

A keresztyén ember identitása krisztusi identitás, amit a keresztség sákramentuma hív életre és pecsétel el. A keresztség az Isten népébe történő betagozódás jelképe, valamint a keresztyén élet elkezdésének szimbolikus kifejezése is egyben. A Krisztussal való egyesülés, a vele való meghalás és feltámadás képei pedig meghatározók keresztyén önazonosságunkra nézve.

A korai keresztyének ezt a szertartást húsvétra időzítették, ami az új életre támadás képét tovább fokozta. Előtte komoly és hosszú felkészülési folyamatot követeltek meg a keresztséget felvenni szándékozóktól.

A 4. századra a katekézisnek négy lépcsőjét vezették be, ezek a megtérés útjának állomásait jelentették.

1. Az első lépcső az ún. evangelizáció lépcsője volt. Ebben kapcsolat született a keresztyének és a „jelöltek” között, rendszerint úgy, hogy mindennapi élethelyzeteken keresztül (pl. szeretettel teli és tiszta életmód) felkeltette érdeklődésüket a keresztyének iránt. Ha megvizsgálás után alkalmasnak találtak a jelölt (pl. nem volt olyan hivatása, amely együtt járt bálványimádással, gyilkolással, szexuális szabadossággal stb.), akkor felvették nyert a katechumenátusba.

2. A második fázisba lépve elhagyták a régit, és elkötelezték magukat a „megtérés útjára”. Megkezdődött a jelölt életének erkölcsi átforgalmazása. Négy alapvető területen kezdett kibontakozni Krisztus szabadításának hatása: a pénzhez, a szexualitáshoz, az ellenséghez és a mágiához való viszonyon.

3. A harmadik lépcsőfok a megvilágosodás időszaka volt, amikor egyre nagyobb

hangsúly került a hitismeretre. Tanítást kaptak a hitvallásról, figyelmeztetést a veszélyes tévtanokról.

4. Végül húsvét hajnalán, lelki felkészülés után megtagadták a Sátánt, és megvallották a hitüket az Atyában, a Fiúban és Szentlélek Istenben. „Krisztust öltözték magukra”, amit a fehér ruha felvétele is jelképezett. Ekkortól lettek Isten családjának tagjai, és ekkor részesedhettek először az úrvacsorai közösségben, illetve a szent csókban, ami a testvériség kifejezése volt.

Ez a régi krisztusi identitás hiányzik fájdalmasan a mai világ életéből. A keresztyén ember identitása is úgy alakul ki, hogy az önmeghatározásában, magatartásában, értékrendszerében megjelenik Krisztus. Személyiségének része, közösségi normájának pedig alapja lesz. Ez egy teljes identitás.

HÁTÉRBE SZORÍTVÁ

Európában van egy keresztyén kultúrkörnyezet, amelyben mindenki benne van. Szeretünk erre hivatkozni. Európában az ateista is keresztény. Még az is, aki közömbös vagy gyűlöli a keresztyéneket. De a valóság az, hogy ma is az a keresztyén, aki vállalja azt az identitást, amit a kontinens gyökerei jelentenek.

Egyre többször hangzik el Robert Schuman (1886–1963) luxemburgi születésű német-francia kereszténydemokrata politikusnak, az Európai Unió egyik alapítójának megállapítása, miszerint: Európa keresztény lesz, vagy nem lesz! A keresztyén identitás feladása, megtagadása öngyilkosság, aminek tanúi vagyunk mindnyájan.

A keresztyén kultúrkörnyezetben élő ember identitásválságban van. Nem érti környezetének kialakulását, nem érti önmagát, nem ismeri helyét, feladatát, felelősségét, közösséget, mert már nem ismeri Krisztusát!

A 2021-es egyetemes imahét keretében, a „Szólj be a püspöknek!” című ökumenikus beszélgetéssorozat egyik alkalmán a keresztyének jövőképeiről beszélgettek Balog Zoltán református püspök, Deák Viktória Hedvig Domonkos-rendi főnöknő, Fabiny Tamás evangélikus elnök-püspök, illetve Kocsis Fülöp görögkatolikus érsek-metropolita.

A beszélgetés során a hívek egyre csak fogyatkozó számát tekintve megállapították, hogy a hiteles kereszténység mindig kisebbségben volt a világban.

A hallgatók kérdései között felmerült, hogy hogyan lehet hitelesen képviselni a kereszténységet a mindennapok során. Az egyházi vezetők egyértelműen hangsúlyozták, hogy jó lenne, ha az evangélium hirdetését minden hívő feladatának érezné. Nagyon jó

és üdvös, ha az egyház azt a jézusi megbízást tudja betölteni, hogy só és világosság legyen mindenki (és nem csak a keresztyének) számára.

Elkerülhetetlen módon felmerült az állam és egyház szétválasztásának a kérdése is. A francia forradalom óta eltelt évszázadokban adótnak vesszük, hogy a kettő külön működik. Állam és egyház megkülönböztetése (és nem szétszakítása) azért fontos, hogy a helyes szerepeket megtaláljuk és felvállaljuk. Az állam ne olvadjon bele az egyházba, de az egyház se olvadjon bele az államba (állam-egyház).



Ahol ezek az identitások szilárdak, ott egy keresztény állampolgár – a mélyen megélt hitének eredményeként – nagyon értékes tagja tud lenni a társadalomnak.

Alapos vallásszociológiai felmérések igazolják, hogy minden országban azok az állampolgárok, akiknek valamilyen komoly vallási gyökerük van, tisztességesebben dolgoznak, kevesebbet lopnak, ritkábban válnak el, egészségesebb és kiegyensúlyozottabb életet élnek.

VÉGSŐ

Theodore Roosevelt amerikai elnök azt mondta egyszer: „Ha egy embernek csak az elméjét képezzük, az erkölcsét pedig nem, akkor egy társadalmi veszélyforrást nevelünk fel.” Ennek eredménye a világ vallási, nemzeti és nemi identitásvesztése.

Az ember Isten nélkül akar jó lenni, és akar jól élni. Az Istentől való elfordulással azonban önmagára veszedelmet és pusztulást hoz. Ezt láthatjuk a Biblia sok helyén, ahol a bálványok felé forduló nép magára marad. Keresztyénnek lenni, keresztyén identitást hordozni Istentől kapott ajándék és szolgálat!

Magyarkakucs: hit a megmaradásban

Mindent megteszünk azért, hogy Magyarkacucson még sokáig élő közösség dicsérje az Urat, mondja BARABÁS IMRE magyarkacucsi főgondnok. Szerinte fontos, hogy életre vágyó legyen egy gyülekezet.

– Sokat olvasni a magyarkacucsi kisgyülekezet rendezvényeiről. A híradások arra utalnak, hogy ez a maroknyi közösség élni akar, és kapaszkodik a gyökereibe.

– Tengernyi más nyelvi közösségben élve a kisebbségi etnikumok, esetünkben a bihari, partiumi, erdélyi magyarság számára szigorú követelmény, hogy képességeinket latba vetve, minden erőnkkel küzdjünk a megmaradásunkért, jövőnkért, amihez ezúton is kérjük a velünk együttérzők önzetlen testvéri segítségét. Úgy hiszem, hogy nekünk itt, Magyarkacucson mindig szolgálatkésznek kell lennünk erre a feladatra, hogy emberhez méltó életet éljünk, és rend legyen a közösségünkben.

– Ön hogyan került Magyarkacucsra?

– Itt születtem, tősgyökeres kakucsi vagyok. Szüleim és sok nemzedékre visszatekintő felmenőim is mind itt gyökereztek. Mindnyájukra szeretettel gondolok, szüleimet pedig köszönet illeti azért, hogy lehetőséget adtak arra, hogy tanulmányaimat elvégezhettem, és a nyugdíjaskort elérve alaposan megismerhettem és megszerettem ezt a közösséget és szeretett, kicsiny anyaszentegyházunkat, melynek lélekszáma 120 fő.

– A már említett tudósítások, ünnepélyek azt jelzik, hogy kisebbségben, többségi tengerben élve is lehet fejlődni, megmaradni. Mi kell ehhez?



– Mindenekelőtt tisztánlátás és akarat. Idejében észre kell venni azt, hogy miként alakulnak körülöttünk a dolgok, milyen irányt, célt vesznek a változások. Milyen szándék rejlik mögöttük. És haladéktalanul meg kell hozni a saját javunkat szolgáló lépéseket.

Mi azt akarjuk, mert azt kell akarnunk, hogy illetékes helyeken, intézményekben, fórumokon továbbra is ránk irányuljon a figyelem, hogy életünk folyása jobbra forduljon, hogy – ha netalán kibillent – a dolgok menete visszakerüljön a normális mederbe. Csakis így, állandó odafigyeléssel és időben meghozva a szükséges döntéseket, tud apadó kisközösségünk megmaradni, gyarapodni, erősödni mindenekben.

– Ön 1995 óta főgondnoka a kakucsi református egyházközségnek, emellett a helyi érdekvédelmi szövetség elnöke is. Mi az erőssége az itteni magyarságnak és gyülekezetnek?

– Presbiterként, gondnokként mindig szívemen viseltem egyházunk gondjait. Elkövettem mindent, hogy mint szórványgyülekezet, legyen életre vágyó. Így fogtunk hozzá a jól átgondolt és alaposan megtervezett feladatainkhoz.

Csak néhányat említek a témérdek közül: imaterem építése, központi fűtés bevezetése, a templomtorony teljes felújítása, a templomtető és a templombelső teljes felújítása (nyílászárók, padok kicserélése, központi fűtés), a parókia tetőszerkezetének kicserélése, szigetelés, belső terek teljes felújítása.

Én is fel-felteszem magamnak a kérdést: hogy is lehetett ennyi mindent egy kis gyülekezetnek elérni? Amire csak azt válaszolhatom: mert nem hiányzott az emberekből a szeretet és az összefogás ereje.

– A kis létszámú gyülekezetek esetében időről időre felvetődik a bokrosítás. Erdélyben, a Mezőségen ez már a mindennapok része. Kisgyülekezeti gondnokként mi erről a véleménye?

– Ez a fájdalmas jövő. De szerintem ki kell tartani az utolsó pillanatig. Amíg csak lehet, ki kell tartani az önállóság megőrzése mellett! Én nem szeretném elérni azt az állapotot, hogy a gyülekezetek összeolvadjanak, mert ott már nincs igazi egyházi élet.

– Jó kapcsolatot ápolnak testvértelépülésekkel, a Pest megyei Kakuccsal. Emellett több nem helyben élő is hozzájárul az gyülekezet fenntartásához. Miért szeretik Magyarkacucst a közel és távol élők?

– Az egységben maradáshoz feltétlen szükség volt egy olyan helyre, ahol nemzeti és egyházi ünnepeinken összegyűlve – lelkünket, hitünket és magyarságunkat megerősítő – összesereglünk, emelkedett, ünnepi műsorokat tartani. Ezért a templomkertben egy márványobeliszket állítottunk fel eleink és mindazok emlékére, akik a hazáért és a szabadságért áldozták életüket. Ez egy szakrális hely lett, ahol jeles alkalmakkor egybe gyűlve lélekben és identitásunkban erősítjük magunkat.

Hasonlóképpen – avatott személyiség munkája révén – elkészítettük Magyarkacuc monográfiáját, az Árpád-kori település világi és egyházi életének a történetét. Szakmabeliek és az olvasók megállapítása szerint ez a kötet volt a falumonográfiák legolvasottabb, legsikeresebb kiadványa. Ez is sokat lendített a falu magyarságának lelki megerősödésén. Gyülekezetünk és faluközösségünk 19 évvel ezelőtt testvérkapcsolatra lépett a Pest megyei Kakuccsal. Mindnyájunk öröme. Mert ha a két település lakossága földrajzilag nem is, de lélekben, gondolkodásban, érzésvilágban és akaratban annál közelebb került egymáshoz. Nagyon szoros barátság köti össze a két település lakosságát. Évente jelen vagyunk a falunapjukon, ők pedig a Magyarkacucson évente megrendezett „Elszármazottak találkozója” nagyon kedves vendégei. Őszinte baráti segítségükkel is mindegyre gyarapszunk, erősödünk.

– A szép emlékü múlt és az aktív jelen mellett lesz-e magyar jövője is ennek a rendezett és gyönyörű vidéken fekvő településnek?

– A távoli jövőt nem látjuk, megítélni sem tudjuk annak alakulását. Egy dolgot viszont tudunk: a történelem nem lezárt valami, hanem folyamat, amelyben időről időre változások állnak, állhatnak be. Mi, magyarok mindent megteszünk azért, hogy Magyarkacucson még sokáig élő közösség dicsérje az Urat. Jékely Zoltán *A marosszentimrei templomban* című verse ad erőt küzdelmünk-höz: „(...)Tízen vagyunk: ez a gyülekezet, / a tizenegyedik maga a pap, / de énekelünk mi százak helyett, / hogy hull belé a por s a vakolat”.

Önazonosság. Erény vagy akadály?

Az embert mindig is foglalkoztatta a kérdés, hogy ki is ő valójában, és mi végre van ezen a sárgolyón. E kérdések kutatásában szemben áll egymással a célba való megérkezés és a szüntelen többre, másra való vágyódás. Talán az első emberpárnak volt a legkönnyebb meghatározni az identitását, mert tiszta istenismerete volt, és tudta, hogy az életet közvetlenül az Úrtól kapta. A feladata is egyértelmű volt, mert: „fogta az ÚR Isten az embert, és az Éden kertjébe helyezte, hogy művelje és őrizze azt” (1Móz 2,15). Azonban minden tökély ellenére az engedetlenséget választották, mert hajtották őket az ismeretlen utáni vágy.

A mi helyzetünk már sokkal bonyolultabb, mint az első emberpáré volt. Az istenképünket fátyolozza a hitéletünk erőtlensége, a tudomány álláspontja, az elanyagiasodás és a számtalan oldalról érkező befolyásolás. Az előttünk álló cél is gyakran változik, és ezzel egyenes arányban módosul a küldetéstudatunk is. Ráadásul egy olyan élménytársadalomban élünk, amelyben a trendi dolgok követése határozza meg egy élet sikerességét, látszólagos boldogságát. Márpedig mindenki eredményes és örömteli életre vágyik.

„A cél szentesíti az eszközt” – szól a közmondás, s a ma emberének céljait elég ügyesen előirányozza a marketing és a reklámszakma. Az eszközökben való válogatás pedig elmehet egészen az önmehtagadásig és az értékrend gyökeres átalakulásáig.

Gyakran halljuk a hétköznapi terheitől megviselt sóhajokat: „becsületes munkával ma nem lehet megélni”, „lopni, csalni, hazudni kell az előrejutásért”, vagy „a tisztesség ma semmit sem ér” stb. Ezek a keserű észrevételek mind a negatív élettapasztalatból születnek.

A boldogulásért vívott harcban pedig az ember döntésre kényszerül: kitart az önazonosságában, még akkor is, ha ez hátrányosan érinti, vagy feladja önmagát az előtte lévő célok eléréseért.

INFLUENZEREK ÉS ÉRTÉKREND

Az ember akkor tér le az útról, amikor valamilyen befolyásoló tényezők más irányba csábítják. Az ilyen manipulatív módszerek általában ügyesen elrejtik a hátsó szándékot. Az Éden kertjében kísértő kígyó stratégiájában ez jól megfigyelhető. Először csak megszólította az embert, majd figyelmét a tiltott gyümölcsre irányította, aztán kétséget ébresztett benne, végül hamis jövőképet állított elé.

Az ősi módszert azóta számtalanszor újragondolták, és hol gazdasági, hol politikai érdekek érvényesítésében alkalmazzák is. Erre szolgálnak a médiában vetített szubliminális üzenetek, amelyek olyan rövid ideig tartá-



nak, hogy nem érik el a tudatosság küszöbét, viszont tudatalatti ingert képesek kiváltani.

Ezt az 1957-ben bejelentett módszert végül megcáfolták, ennek ellenére időről időre kiderül, hogy még ma is alkalmazzák. Nem is a módszer hatékonysága a lényeges ebben az esetben, hanem a szándék: mindig vannak olyanok, akik tudat alatt meg akarják változtatni a gondolkodásunkat, a vásárlási szokásainkat, az életről alkotott elképzeléseinket és az értékrendünket.

Napjainkban a befolyásolás egy új módszerrel találkozunk, amely nagyon is tudatküszöb feletti. Az utóbbi években megjelent egy divatkifejezés: influencerszer vagy influencer. Ez magyarul annyit tesz: befolyásoló, hatással bíró, rábíró, de nevezik őket véleményvezéreknek is. Ezek az emberek többmillió követőtábor építenek ki maguk köré, s befolyásolják követőik életszemléletét és értékrendjét.

A leghűségesebb követők életében lassan megjelenik az imádott sztár hajviselete, öltözködési stílusa, az erkölchöz, etikához, valláshoz való viszonya. Azt persze tudnunk kell, hogy az influencerszakmát is a reklámpar termelte ki.

Szóval tudatosan és tudat alatt is igyekeznek minket irányítani, megváltoztatni. Adódik ebből a kérdés: ha engedünk ezeknek az erőknél, akkor nem áruljuk el vagy árusítjuk ki önmagunkat? Nem adjuk fel önazonosságunkat?

Nem a követéssel van baj, hanem azzal, hogy kinek a nyomában járunk. Jézus is hívta az embereket: „ha valaki nekem szolgál, engem kövessen” (Jn 12,26). Csakhogy az Úr követése a javunkra szolgál, mert ő nem a pénzünket, nem a szavazatunkat akarja, hanem a bűneinket elvenni és az örök életre elvezetni. Az emberi befolyásolás az e világi

érdekek kiszolgáltatottjaivá tesz. Ám aki Jézusnak szolgál és őt követi, „azt megbecsüli az Atya” (Jn 12,26), és „övé lesz az élet világgossága” (Jn 8,12).

KIHATÁS A JÖVŐRE

Döntéseink mindig következményekkel járnak. Ha úgy döntünk, hogy a jobb boldogulás reményében elfojtjuk önazonosságunkat, és mások elvárásai szerint viselkedünk, akkor számolnunk kell ennek jövőbeli hatásával is.

Akik ma vagyunk, az meghatározza azt, akik majd leszünk. Éppen ezért nem mindegy, hogy miként éljük meg a jelenünk kihívásait, elvárásait, sikereit vagy éppen mélységeit. Salamon király élete jól példázta ezt az igazságot, hiszen kezdetben az uralkodása ígéretesebbnek tűnt, mint a Dávidé. Még az Úr templomát is megépíthette, ami az apjának nem adatott meg. Istentől különösen nagy bölcsességet kapott, és ezzel együtt gazdagságot is.

Az érdekházasságok és a bálványimádás megtűrése, majd követése viszont rossz irányba terelték az életét, aminek az lett a következménye, hogy halála után két részre szakadt az ország.

Jézus is figyelmeztet: „Ne adjátok a kutyáknak azt, ami szent, gyöngyeiteket se dobjátok a disznók elé, nehogy azokat lábukkal megtapodva ellenetek forduljanak, és szétzaggassanak titeket” (Mt 7,6).

Isten gyermekei vagyunk, akik áldásként kaptuk a gyöngyeinket az Atyától, ezért igyekezzünk megbecsülni ezeket még akkor is, ha az élet néha olyan helyzeteket teremt, amelyekben látszólag előnyösebb lenne a sárba tiporni őket. „Vigyázzatok, álljatok meg a hitben, legyetek férfiak, legyetek erősek” (1Kor 16,13).

Magyarnak lenni Ausztráliában

Egy darabka belőlem mindig is otthon maradt, mondja a tíz éve Ausztráliában élő KORMÁNYOS ILDIKÓ CSILLA író. Szerinte a magyar identitás része, hogy soha nem adjuk fel.

– Mi a legjobb Ausztráliában?

– Nekem a békesség és a nyugalom, az alkotás szabadsága, mert otthon az hiányzott a legjobban. Ezenkívül az, hogy itt minden évszakban nyílnak virágok. Nyilván mindenkinek más jelent ez az ország, más miatt jött ide, másért hálás, hogy itt lehet. Nekem soha nem volt vágyam az, hogy egyszer Ausztráliában élhessek. Egyszerűen csak így alakult az életem. De ezt egy cseppet sem bánom.

– Tíz éve már, hogy a távoli földrészen élsz. Ez sok vagy kevés?

– Távol a gyerekeimtől, a szüleimtől és a testvéreimtől nagyon hosszú idő. Ha azt nézem, hogy mit szeretnék még elérni, ahhoz képest meg kevés. Amúgy talán épp így jó, ahogy van. Teszi az ember a dolgát, a lehetőségeihez képest és lassacskán minden kialakul. Én legalábbis így hiszem.

– Egy Ausztráliában élő magyar mire fókuszál a mindennapokban? A helyi vagy a magyarországi hírekre, eseményekre, történésekre figyelsz leginkább?

– Megmondom őszintén, hogy a hírek, vagyis amit a média közvetít, engem nem érdek. Sem itteni, sem otthoni. A híreket mindig úgy állítják össze, és úgy tálalják, hogy minél több borzalom legyen bennük, hogy minél jobban lefoglalják az emberek gondolatait, és ha lehet, olyan irányba tereljék azokat, ami egyáltalán nem biztos, hogy nekik a legjobb.

Én, amint azt említettem, a békességet és a nyugalmat szeretem. Persze tudom, hogy nem csak ebből áll az élet. Mégis, inkább szeretek természettel, művészettel kapcsolatos dolgokra figyelni, mint napról napra lehúzó, negatív dolgokkal szembesülni. Ez a téma érdekel leginkább otthonról és itt is.

– A magyar mivoltod miben nyilvánul meg a leginkább odakint? Mi az, amire az ausztrál veled beszélgetve bólint, és azt mondja: na igen, látom, hogy te magyar vagy...

– Szerintem a magyarokat itt nem annak alapján ismerik föl, hogy mit mondanak, hanem annak alapján, amit és ahogyan cselekednek. A magyar ember nagyon büszke, végtelen a teherbírása, és soha nem adja föl, ha valami olyasmit vett a fejébe, amit igazán el akar érni. Vannak más büszke népek is, de náluk ez azzal a hozzáállással párosulhat, hogy inkább átengedik a munkát másoknak.



Dolgos emberek is akadnak, de lehet, hogy belőlük meg hiányzik a büszkeség, vagy éppen nem eléggé kitartóak. És kitartó emberek is vannak, csak nem mindegy, hogy miben. Ezt a három dolgot együtt én csak a magyar embereknél figyeltem meg. És még valami: a magyarok isteni finomakat tudnak főzni. Ha valaki gulyást eszik, arról biztosan tudják, hogy magyar.

– Egy vidéki kisvárosból érkeztl a kontinensre. Milyennek tűnik onnan Magyarországra, meg egyáltalán a magyarokat idehaza foglalkoztató dolgok?

– Mezőtúrról érkeztem ide, az Alföld közepéről, és egyáltalán nem volt könnyű megszoknom egy többmillió metropolisz életét. De nem tudok, és nem is akarok elszakadni a szülővárosomtól. Facebook-oldalamon a több száz ismerősöm nagy része mezőtúri.

Én figyelem őket, ők pedig engem. Tudom, hogy mi történik velük, hogy mi nehezíti, és mi boldogítja az életüket. Ez a napi szintű virtuális kapcsolat nekem olyan, mintha egy darabka belőlem mindig is otthon maradt volna.

– A családon kívül mi hiányzik a legjobban az úgynevezett régi, európai életedből?

– Amikor eljöttem otthonról, több dologgal is foglalkoztam. Énekeltem, írtam, és festettem. Szülővárosomban többször fölléptem énekesként, a Dalvarázs ének-zenei csoporttal. Ők most nagyon hiányoznak. És nagyon hiányzik az is, hogy otthon nem tudtam megmutatni igazán, ami bennem van. Az írásra és a festésre gondolok.

Soha nem képeztem magamat egyikben sem, csupán autodidakta módon fejlődtem mindkét területen, és valószínűleg ez is megnehezíti a helyzetemet. Most, hogy nem vagyok otthon, mintha jobban figyelnének rám az otthoniak, és ez nagyon jólesik. Ez számomra bátorítás, hogy megéri kitartanom a

vágyaim mellett. És persze a magyar vérem is arra ösztönöz, hogy soha ne adjam fel.

– Megszületett második regényed kézírata. Beleolvashattam, nagyon várom, hogy könyv legyen belőle. Előzetesen mit oszthat meg róla?

– Igen, már egy jó ideje elkészült a kézirat. Most egy jó kiadóra vár. Önletrajzi ihletésű regénynek szánom, mert nagyon sok valós történet van benne. Viszont egyáltalán nem akartam önletrajzot írni, ezért megfűszereztem a történetet kitalált személyekkel és eseményekkel.

Ez a könyv azzal a céllal született, hogy lezárhassam, ami már elmúlt. A címe is erről árulkodik: *Az ügy lezárva*. Nem jó sokat őrlődni azon, hogy mi miért történt úgy, ahogyan. Nem visszafelé, hanem előre kell tekinteni, ha az ember fejlődni akar. Nem negatívumokkal tarkítani az életét, hanem pozitívumokkal, még ha azok csupán aprócska lépésekben valósulnak is meg.

Egy írónak talán könnyebb dolga van, mint másnak, mert ő ki tudja írni magából a nehézségeket, és jó esetben az olvasónak is segíthet lezárni az ő saját problémáit. Érdekessége lesz ennek a könyvnek az is, hogy bár nem lesznek benne valós szereplők, a helyszínek nagyon is valóságosak. Mint például a szülővárosom, Mezőtúr, ahonnan lassacskán eljutunk majd jelenlegi lakóhelyemre, Melbourne-be is.

– Találkoztál-e már az ausztráliai őslakosokkal, az aboriginalokkal? Milyen az életük?

– Első találkozásom egy félvér aboriginallal egy festménygalériában volt. Ő a didgeridoo (az ausztráliai őslakosok fűvós hangszere – a szerző) használatára próbált megtanítani.

Második alkalommal egy aboriginal zenész-énekesrel ismerkedhettem meg. Ő nagyon mulatságos figura volt. Gitáron ugyanolyan jól játszott, mint a hagyományos aboriginal népi hangszereken, a didgeridoo-n. És nagyon jól tudott énekelni különböző népszerű dalokat, például Elvis Presley dalait.

Egyik előadásán fehér Elvis-ruhában lépett föl. Beszélgettünk, és kiderült, hogy őt a „fekete magyarnak” nevezték, mert volt egy magyar barátnője fiatal korában. De az aboriginalok nagy része nem nagyvárosban él, hanem az ország középső területein.

Amikor eljutottam oda, azt tapasztaltam, hogy nem igazán nyitottak az idegenek felé. Megvannak a saját tradícióik, és nagyon büszkéek arra, hogy ők a legősibb kultúrával rendelkező nép a világon.

Nemi szerepek – döntögessünk tabukat

Izgalmas témát fogunk most együtt körüljárni és megvizsgálni, egy olyan témát, melyről azt hittük pár évtizeddel ezelőtt, hogy minden vonatkozását ismerjük. Ám megjelent a „gender”-ideológia, és fejre állított mindent, amit nemi szerepekről egyszer gondoltunk.

MIT JELENT NŐNEK ÉS FÉRFINAK LENNI?

Ezt a kérdést valójában úgy tudjuk hitelesen megvizsgálni, ha elhelyezzük egy korban, és ott nézünk szét, valamint elhelyezzük egy családban, és ott vizsgáljuk meg.

A bibliai rend szerint a család egy férfi és egy nő házasságával indul, és a gyermek/gyermek meg születésével teljesedik ki.

A házaspár feladatai közé tartozik az, hogy gyermekük legyen. A Bibliában a nemi szerepek pontosan le vannak írva, mit tehet egy nő, és mit egy férfi. Ha végignézzük az évezredek, láthatjuk, hogy egy átlagos család esetében, amelyik nem uralkodói család, mert ott más törvények voltak, a nők és a férfiak jogai sohasem voltak összhangban, nők és férfiak nem voltak egyenrangúak.

A nők nem vehettek részt a törvénykezésben, nem szólalhattak fel nyilvános helyen, akarata alá volt rendelve az apjuk, később a férjük akarata, nem volt szavazati joguk, a családon belüli erőszaknak a férfira nézve nem volt következménye, sőt bármilyen szexuális abúzus érte a nőket, úgy tekintettek rá, mintha azt ők provokálták volna ki, házasságtörés esetén a nőket büntették.

VÁLTOZOTT?

Ez mára változott, bár konzervatív keresztény közösségekben még a mai napig követik ezt a mintát, a nőknek koránt sincs annyi joguk, mint a férfiaknak. A világ és a felfogás sokat változott ugyan, de még mindig van hátrányos megkülönböztetés, természetesen a nők hátrányára.

Egy nő sokkal nehezebben léphet felfelé egy munkahelyi ranglétrán, bármennyivel jobban dolgozik is férfi társainál, valamint a nők fizetésének átlaga a mai napig kisebb, mint a férfiaké.

Társadalmilag nézve, az erkölcsi megítélés is más: ha egy nő hibázik, netalán egy házaspár válik, a nőt sokkal jobban megítélik, mint a férfi társát, még akkor is, ha a férfi rovásán több van. A nőtől elvárja a társadalom, hogy mindent eltűrjön, mindent megbocsásson. Megbélyegzik az emberek a lázadó nőket, akik elrontott házasságban élnek, és ki akarnak törni belőle.

MI ALAKÍJTUK, VAGY MAGUNKKAL HOZZUK?

Mostani pszichológiai elemzések szerint a szülők már a gyermek születésétől fogva



másként nevelik és öltöztetik a fiú-, másként a lánygyermeket, vagyis ezek a fejtegetések azt sugallják, hogy mi, szülők erőltetjük rá a gyerekekre a nemi szerepeket.

A fiúkat kébbe öltöztetjük, és kardot, kisautót veszünk nekik, a lányokat rózsaszínbe, és babát veszünk nekik, tehát nekik babázniuk kell.

Saját megfigyeléseim alapján azt mondom, hogy ez nem állja meg a helyét. Egyrészt a gyerek nemi identitását nem mi alakítjuk ki, hanem azzal születik. Tehát nem döntheti el, hogy kislány vagy kislány akar lenni, mert ez eldőlt már a születése előtt, legfeljebb megváltoztatni tudja a nemi jellegét.

Másrészt, mivel sokat vagyok/voltam gyerekek társaságában, észrevettem, hogy a fiúk nem azért kardoznak és puskáznak, mert azt adnak a kezükbe, hanem mert a fiúk mindenben kardot vagy puskát látnak. Adj botot egy fiúnak, és kardozni fog vele, add oda ugyanazt egy kislánynak, arcot rajzol rá, és ringatni fogja. Tehát, saját tapasztalataim alapján, a nemi szerepek elsődlegesen genetikailag vannak kialakítva.

Nagyon fontos emellett a szülők szerepe, hiszen a lánygyermek az anyától tanul nőiességet, a fiú az apjától férfiasságot, vagyis a csiszolásban, abban, hogy a kislány mennyire lesz nőies, a kislány pedig mennyire férfias, fontos szerepük van a szülőknek.

Sőt továbbmenve a párválasztásban is szerepük van a szülőknek, mert a gyerekekben azok a szerepek rögzülnek, ahogyan a szülők megélik a maguk nemiségét és családon belül betöltött szerepét. Ha megfigyeljük, a fiúk nagyrészt olyan feleséget választanak típusra, mint az anyjuk, és a lányok olyan férjet, mint az apjuk.

AZ IDEÁLIS TÁRSADALOM

Ha úgy élhetők meg ezek a szerepek, hogy a jó oldaluk domborodik ki, és nem a rivalizálás vagy az elnyomás kerül előtérbe, ez lenne az ideális. A férfiak erősebbek, magasabbak, kissé erőszakosak is. De ha ezt arra

használják fel, hogy a feleségüket óvják, a családjukat fenntartsák, és erőt sugározzanak, de nem erőszakot, akkor a nő igazi nővé válhat mellettük, vagyis lehet törekeny, megélheti a sebezhetőségét, hiszen egy erős férfi van mellette, szülhet, nevelheti a gyerekeket, elhalmozhatja a férfit szeretettel, finomíthat rajta.

A modern kor annyit változtatott a társadalmon, hogy a nők az ipari forradalom s a világháborúk óta munkahelyeken dolgoznak, ami megnöveli a munkaidejüket.

Vagyis ha a korábbi asszonyi szerepek mindegyikét elvárják a nőktől továbbra is, azaz hogy vezesse a háztartást, nevelje a gyerekeket, foglalkozzon velük, ráadásul ugyanolyan nyolcórás munkaidőben dolgozik, mint a férfi, akkor már komoly egyenlőtlenségről beszélhetünk.

A nő akkor tud igazi nő lenni, ha szeretve és megbecsülve érzi magát. Ennek része az, hogy ha változik a nő feladatköre, akkor változzon a férfié is, vagyis ha a feleség ugyanannyi munkaidőben dolgozik, mint a férj, akkor a férj is részt vállalhat a házimunkából anélkül, hogy csorbulna a férfiassága, hiszen ez azt jelenti, hogy megbecsüli a feleségét, és nem szeretné kihasználni.

Félő, de szemmel látható az a szerepcseré, hogy a nő a vezetni gyenge férj miatt kénytelen átvenni az irányító szerepet, és családfővé nevezi ki magát. Ebből születnek a „papucskok”. A sok ebben szenvedő férfinak azt tudom mondani, hogy próbáljanak meg változtatni, mert egy igazi férfias férfi soha nem válik papucsférjjé; az válik azzá, aki képtelen vezetni egy családot, képtelen erőt sugározni – a nő ezért veszi át a szerepét. Azt tudni kell, hogy a nők sem érzik jól magukat ebben a szerepcserében, viszont ösztönösen cselekednek, ha nem érzik biztonságban magukat a férfi mellett.

A szülőknek pedig azt tudnám tanácsolni, hogy neveljenek nőies lányokat és férfias fiúkat, de ehhez a szülőknek is jól kell teljesíteniük a saját szerepükben.

Hálaadás a KREK Nőszövetségének

A koronavírus-világjárvány miatt 2020-ban elmaradt a Zilahra tervezett nagyszabású nyári egyházkerületi nőszövetségi konferencia, ám nem maradt el a hálaadás azért a szolgálatért, amelyet a kényszerű alvásból felébredő református nőszövetség 30 éve kezdett el újra.

Az 1990-ben már szolgáló lelképásztornők a még élő diakonisszákkal, nőszövetségi tagokkal a Kolozsvári Teológián eldöntötték, hogy újraszervezik a kommunizmus által bezűntetett belmissziós egyházi tevékenységet, újra az Ige köré gyűjtik a református nőket, újraindítják a gyülekezeteket szolgáló nőszövetségi tevékenységeket.

Az 1989-es temesvári forradalomból kibontakozó fordulat óta eltelt három évtized gazdag eseménytára, a világjárvány miatti helyzet kiindulópontja a folytatásnak, a Hogyan tovább? megválaszolásának.

JÖVŐBEN BÍZÓ HÁLA

A Zilah-ligeti Református Egyházközség és nőszövetsége volt házigazdája a hálaadásnak, az emlékezésnek, a visszatekintésből táplálkozó jövőtervezésnek, nyolc egyházmegye vezetőségének (a helyiekkel együtt mintegy 50 fő) részvételével.

A hálaadó ünnepség istentisztelettel kezdődött, Bogy-Kis Mária kerületi elnöknő szolgálatával. Igehirdetésének alapigéje 5Móz 8,2–7 volt. Szívvel-lélekkel énekelte a hálaadó és emlékező templomi gyülekezet a 412. és a 348. énekeket.

Elhangzott, hogy ez a szeptember utolsó szombatján megtartott vezetőségi találkozó egy olyan megemlékezés, mely nemcsak a hálaadásról szól, hanem az előretekintésről is, a minket eddig vezető, segítő és áldó Istenünkre való tekintésről is, akinek terve van velünk, aki továbbra is azt bízta a nőszövetségre, hogy legyen a református gyülekezet édesanyja.

A Trianon óta eltelt 100 évből az utóbbi 30 arany évnek bizonyult, mert az Isten vezette, gondozta, hordozta a nőszövetség szolgálatát, és aki hordozta a múltban, az hordozza a jövőt is és a jövőben is az imádkozó nőket és szövetségüket.

„Reménységgel tekintünk előre, az Úrra, a folytatásra, Isten meg fogja segíteni az övét” – hangzott a biztatás.

TÁJÉKOZÓDÁSI PONT

Az ünnepi alkalmon Szász Bálint Róbert, a zilahyi egyházmegye esperese a napi újszövetségi igével köszöntötte a jubiláló nőszövetséget. Igei útravalójában arra biztatta a nőszövet-



Köröskisjenő (2016)



dr. Eszenyeiné dr. Széles Mária

Kispereg (2018)

ség tagjait, hogy ne feledjék: a keresztyének, a keresztyén nők élet-hajóinak útján a koordinátájuk nemcsak a múlt, hanem Krisztus is. Krisztus a mi hajnalcsillagunk, Hozzá kell igazodni. Honnan? Hová? – ez a két kérdés, amire válaszolunk, s ezekben a válaszadásokban az egyetlen biztos pont maga Krisztus.

Oláh Mihály házigazda lelképásztor mutatta be a zilah-ligeti református gyülekezetet, a református magyar művészet ízlésével igényesen megtervezett és kivitelezett új templomot, a koncertorgonát (hallhattuk lélekmelengető hangját), a jövőt szolgáló református óvoda működését.

TE VAGY!

Az ünnepi pillanatok várva várt alkalma következett, amikor az emlékezés, a hálaadás és a jövőtervezés rendjén a kerületi nőszövetség fővédnöke, szinte kezdetektől fogva szolgálattevője, Csúry István püspök osztotta meg gondolatait a belmisszió 21. századi kihívásairól és jövőjéről a Királyhágómelléken. Az eltelt 30 évre, a nőszövetség szolgálatának jelentőségére hálával a szívében tud emlékezni, hisz a nőszövetség az átkos rendszer múltjával elsőként kezdte újra missziói szolgálatát.

A jövőben is, újabb kihívások között, a belmissziót folytatva, szükség van a nőszövetség szolgálatára. A nőszövetség belmissziói szolgálatának súlya van, jól körvonalazódott szerepet vállalt fel, s ennek jelentősége, felelőssége a járvány miatt kialakult helyzetben is megnyilvánult.

A püspök úr a legfontosabb kérdéshez, a jövő megtervezéséhez, a folytatáshoz, az útkereséshez adott impulzusokat, támpontokat, ébresztő gondolatsorokat, a napi ószövetségi ígerészből kiindulva.

Mit kell tenni? – hangzott el újra és újra, s erre az előadó és az imádkozó közösség az Ige vezetésével fogalmazta meg cselekvési tervét.

Elsősorban kutattuk, hogy mit akar Isten. Felismertük, hogy most az őszinte magunkba nézésnek, a bőjtnek az ideje jött el. Isten a

világjárvány miatt megállásra kényszerített bennünket, hogy összeszedjük magunkat arra, hogy hosszan tartóan cselekedjük a jót.

A nőszövetség feladata az, hogy cselekvően a holnap felé forduljon, az Igét tettekkel hirdesse, diakóniát, szeretetszolgálatot végezzen. Ez a cselekvő szeretet a küldetése.

A nőszövetség eredeti feladatköre a Jézustól kapott parancs teljesítése: tanítvánná lenni és tanítvánná tenni. Ennek jegyében kell stratégiát tervezni és kidolgozni a következő évtizedekre, a változó világ kihívásaira válaszolva.

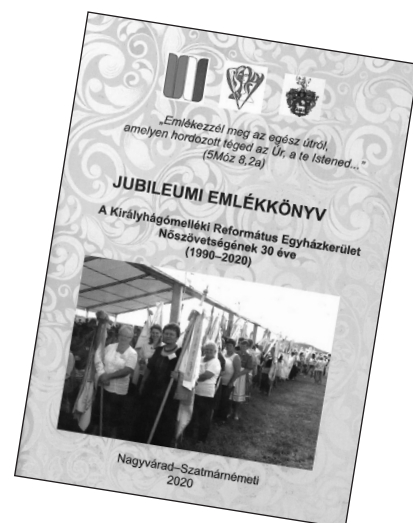
Pásztori aggodalmát is megfogalmazta Csúry István: a nőszövetség szolgálatában is van megtorpanás, van elkeseredés, ahogyan kerületszerte a lelképásztorok szolgálatában, a presbitériumok szívében. Ahogyan Dávid magába szállt, úgy mi is azt tesszük, önvizsgálatot tartunk, megválaszoljuk a felvetődő kérdéseket: Jó szívvel végezzük a ránk bízott szolgálatokat? Támogatjuk egymást, lelkesítjük egymást? Csak az elkeseredésig, csak a kritikáig jutunk el? Teszünk-e az elmagányosodás, az elhidegülés ellen? Mit teszünk azért, hogy saját intézményrendszerünk épüljön ki, mert kell az autonómia, mert megmaradásunkat, jövőnket az autonóm intézményeink biztosítják?!

Az előadás püspöki biztatással zárult: „Nem kell elkeseredni, halld meg Isten szájából: Te vagy az az ember, aki szolgálhatsz, és szolgálj!”

Bogy-Kis Mária elnöknő megköszönte az előadást, a jövő megtervezéséhez kapott pásztori segítséget, és köszöntötte Csúry Anikó asszonyt, a királyhágómelléki nőszövetség tiszteletbeli elnökét, aki hűségével, szeretetével, üzeneteivel minden alkalommal építette a nőszövetség lelki épületét.

JUBILEUMI EMLÉKKÖNYV

Az elnöknő hálával teli szívvel mutatta be a 30. évfordulóra összeállított *Jubileumi em-*



harmincéves szolgálatáért

lékkönyvet, melynek köszöntő sorai között szintén olvashatók a főtiszteletű püspök úr és a főtiszteletű asszony lelki táplálékot nyújtó írásai.

Bogya-Kis Mária elnöknő személyes hangvételű visszatekintésben, hálaadásban, összegzésben zárta le a nőszövetség 30 éves szolgálati idejét, Isten áldását kérte a továbbiakra, a megyei vezetőségekkel való együttműködésre, a jövőkép közös kidolgozására, közös tervek megvalósítására.

LELKÉT ADJA

A hálaadó ünnepség záró áhítatát Szánthó Júlia házigazda lelkipásztor, a zilahi egyházmegye nőszövetségének elnöknője tartotta, a 2Tim 2,1-7 alapige alapján.

Az Úr üzenetével indultunk tovább: Isten Lelkének erejével támogat minket szolgálataink folytatásában, Lelkét adja, hogy az Ige üzenetét őrizzük, átadjuk! Ő nem a félelmet adja, hanem az erőnek, a szeretetnek, a józanságnak lelkületét.

A Szentlélek megóv a vírus miatti rettegetől, szorongástól, a bezárkózástól, a felelőtlenségtől, meggondolatlanságtól, esztelenségtől. Nem élhetünk ezután úgy, mint eddig, a vírusjárvány előtt, Isten figyelmeztetését komolyan véve azonban tudjuk, hogy Isten Szentleke továbbra is működik és működni fog közöttünk.

Lépünk túl félelmen, szégyenen, reménytelenségen, és cselekedjük azt, amit Isten ránk bízott. Augustinus imájával imádkoztunk, Istent dicsértük a 332., 134. énekek

által, záró imádságunk a Magyar Himnusz volt.

Kötetlen beszélgetéssel, szeretetvendégséggel zárult a hálaadó emlékezés, amely kezdő pillanata volt az új fejezet megnyitásának, első lépések megtétele a múltból táplálkozó, a jelenre reflektáló jövő megtervezéséhez, a szolgálatok újragondolásához, a jövőkép kidolgozásához, stratégia felállításához, az igehirdetés missziói feladatainak összehangolásához.

A Partium minden részébe hazainduló református asszonysereg az eleredt esőben is átélte azt, hogy felülről adatik a termékenységet szolgáló áldás, gazdagon gyümölcsöző szolgálat ott terem, ahol imádkozva dolgoznak az Úr termőföldjén.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

Elnöki köszöntő

„Emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordozott téged az Úr, a te Istened...” 5Móz 8,2a

Kedves Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Jubileumi évkönyvünk igei mottója emlékezésre készíttet bennünket. Emlékezzünk Istenünk nagyságos dolgaira, védelmező szeretetére, amellyel hordozott bennünket, a Kárpát-medence partiumi tájain élő népét és a református nőszövetséget.

ANGYALI GONDVISELŐK

Harminc évvel ezelőtt megszólított minket, asszonyokat, lányokat, édesanyákat, hogy legyünk a gyülekezetek édesanyja, idősek, betegek, szegények, nyomorúságban élők támogatója, gyermekek, ifjak angyali gondviselője.

Önkéntes szolgálatunk által igyekeztünk lelki sebeket gyógyítani, nélkülözők szükségét enyhíteni. A gyülekezetekben a lelkipásztorral és a vezetőséggel karöltve a szeretet-szolgálatban a lehetőségekhez mérten jelen lenni.

Köszönet Istennek azért, hogy népünk utóbbi nehéz száz esztendejében ezt a legutóbbi harminc évet aranyidővé formálta, sok hitben járó asszonyi szív szeretetét mások javára felhasználta, hogy boldogabb legyen a család, a gyülekezet, a nép és a nemzet e szolgálat által is.

Most, amikor a koronavírus-járvány évében minden megváltozott, csendesebb lett a mindennapok ritmusa, Istenünk arra készíttet, hogy lelkileg elmélyültebb életet éljünk, töb-



bet imádkozzunk. Hiszen a nagy rohanás közepette még imádkozni sem volt elég időnk.

Isten azt akarja, hogy jobban figyeljünk egymásra, nagyobb hangsúlyt fektessünk szeretetkapcsolatainkra, jobban vigyázzunk személyes életünkre és a másokéra.

Most van időnk emlékezni és megköszönni Istennek, hogy szolgálhattunk, kitüntetés és rendkívüli lehetőség volt ez nekünk.

FELEJTHETLEN HÁLA

Köszönjük a Királyhágómelléki Református Egyházkerület nőszövetségeinek, hogy hűségesen kitarítottak a szent munkában. Figyeltek Istenre, az igei útmutatásra. Figyeltek egymásra, kölcsönösen támogatták egymást a feladatok közepette.

Köszönjük a Kárpát-medencei református nőszövetségeknek, hogy e könyvünkben velünk együtt emlékeznek: írásaikkal tovább-

bi testvéri szeretetükről biztosítanak bennünket.

Bár történelmi viharok szétszórták nemzetünket, mégis egyek vagyunk, összeköt egymással a hit és a szeretet. Szomorú szívvel emlékezzünk azokra a nőszövetségi munkatársainkra, akik ma már nem lehetnek velünk, mert előre mentek az örök hazába. Legyen szívünkben emléküik áldott!

Köszönjük a gyülekezeteknek, hogy egyre növekvő létszámú konferenciáinkat az évek során befogadták, diplomákat megnyitották a nőszövetség előtt, és vállalták a rendkívüli szolgálatot, a szeretetteljes vendéglátás érdekében.

Köszönet az igehirdetőknek, előadóknak az áldott szolgálatért, amit köreinkben végeztek, valamint egyházkerületünk vezetőségének, hogy a kezdetektől fogva támogatásáról biztosították nőszövetségünket.

KIMERÍTHETLEN ERŐFORRÁS

Kérjük Istent, aki irányítja és kezében tartja a világ sorsát és a mi életünket is, hogy szüntesse meg a járványt, és mutassa föl azokat a kincseket, amelyeket a nehézségek és próbák idején nekünk ajándékozott. Hozza el a szabadulás idejét, hogy hűséges népeként szolgálhassunk neki örvendéssel.

Legyen ez az emlékezés egyúttal erőforrás, hogy lássuk meg, mi az Úr szándéka a rendkívüli megpróbáltatásokkal, és hogy ajándékait tudjuk jobban megbecsülni.

Tekintsünk jó reménységgel a jövő felé, azzal a szent bizodalommal, hogy Aki velünk volt eddig, ezután is velünk lesz, és megsegít: „Én titeletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,20).

BOGYA-KIS MÁRIA

Önkéntességre hív a Magyar Református Szeretetszolgálat

A Magyar Református Szeretetszolgálat május 14-én és 15-én szervezi meg tizenharmadik alkalommal Szeretethíd elnevezésű önkéntes akcióját. A programra olyan magán-személyek és közösségek jelentkezését várja, akik saját lakókörnyezetükben szívesen végeznének önkéntes tevékenységet – közölje a szeretetszolgálat az MTI-vel. Regisztrálni a szeretethid.hu honlapon lehet.

A Szeretethíd – Kárpát-medencei Református Önkéntes Napok a Magyar Református Szeretetszolgálat egyik legnagyobb szabású programja, amely 2009-es indulása óta már több tízezer embert szólított meg önkéntes tevékenység végzésére Magyarországon és a környező országok magyarok lakta településein.

A legtöbb csoport ilyenkor környezetét igyekszik szebbé tenni, így több tucat játszótér, közpark, templomudvar és temetőkert is megszépült a Szeretethídnak köszönhetően.

Másik jellemző segítő tevékenység az idősekhez, betegekhez vagy fogyatékkal élőkhez való odafordulás: zenés-verses műsorokkal vagy saját készítésű süteményekkel is megörvendeztették már az önkéntesek az évek alatt a környezetükben élőket.

A koronavírus-járvány miatt még inkább felértékelődtek a személyes kapcsolatok, egymás segítése, támogatása még hangsúlyosabbá vált a világon.

Ahogy az akció jelmondata is hirdeti: „Legyetek felkiáltójellé!”, vagyis mutassunk példát környezetünk számára azzal, hogy egyénileg vagy csoportosan valamilyen önkéntes szolgálatot vállalunk.

Az összegzés felidéri, hogy az elmúlt évben a világijárvány ellenére is több ezer önkéntes építette a Szeretethídat, a veszélyhelyzet számos új segítő feladat ötletét adta, ilyen például a bevásárlás egyedülálló, idős szomszédainknak, online meseolvasás vagy korrepetálás.

A szervezők bíznak abban, hogy május közepére már gondtalanabbak lehetnek a mindennapjaink, de arra kérnek minden jelentkezőt, hogy tartsák be az érvényben lévő járványügyi szabályokat, és lehetőség szerint kisebb csoportokban, a szabadban végezzék önkéntes feladatokat.

A Szeretetszolgálat az idei programmal csatlakozott az Önkéntesség magyarországi éve kezdeményezéséhez, amelynek célja a társadalmi felelősségvállalás és az önkéntesség szerepének hangsúlyozása.

ERDON.RO

Tartotta a pálmát!

Virágvasárnapi SZIKE-istentisztelet Szigetlankán

Pálmaágak helyett alázatos szívet vihetünk Jézus fogadására, de nemcsak virágvasárnap, hanem minden nap. Mivel Megváltónk arra tanított, hogy figyeljünk a részletekre: tekintetek az égi madarakra, mező virágaira... – ezért a hosszú szünet után először megtartott SZIKE-istentiszteleten a pálmafára (ezáltal teljesen Isten ígéjére) figyeltek a jelen levő ifjak és örökifjak.



Szatmár-Szigetlanka református templomában virágvasárnap délután a sokak által várva várt SZIKE-istentiszteleten, azaz a Szatmári Református Egyházmegye ifjúsági szövetségének alkalmán a Bíz Band és szIGEt együttes szolgált dicsőítő énekekkel: Hozsánna, Vágyod-e elhagyni bűneidet, Megváltóm él...

Rác Ervin egyházmegyei ifjúsági előadó hirdette Isten ígéjét: „pálmaágakat fogtak, kivonultak a fogadására, és így kiáltottak:

Hozsánna! Áldott, aki jön az Úr nevében, Izráel Királya!” (Jn 12,13)

Mire tanít a pálma által Isten ígéje? A pálma bölcs növény, nincs ott a bűnesetkor, ott a fügefalevél van. Öröm, ünnep társul a pálmához, mely a forrást jelöli. Minden keresztyénnek forrásra mutatónak kell lennie! Ez a növény türelmes, a terméketlen földben hosszú ideig tud várni a megfelelő pillanatra. Amikor nedvességet kap, nem felfelé törekszik, hanem lefelé, igyekszik megkeresni az ereket, a vizet, mert előbb élni akar, aztán látszani.

Ennek a fának nincs törzse, az elhaló levelek tartják az új hajtásokat, akárcsak minket is a már elhaló őseink, nagyanyánk, nagyapánk, elődeink... imája segített kihajtani.

Latinul a palma, akárcsak románul, tenyeret jelent. Régen a tanár, amikor büntetni akart, ezt mondta: Tartsd a tenyered (ține palma!). Valaki tényleg odatartotta a tenyerét értünk, ott a kereszten, hogy életünk legyen.

Hozsánna azt jelenti, hogy Uram, segíts! Ez egy felemelt tenyér, ami jelzi: Élni akarok! Az Élet Ura pedig ezt meglátja, meghallja.

A SZIKE-istentisztelet záró akkordjaként megválasztották a következő másfél évre az ifjúsági szervezet elnökségét. Elnök Vaida Zsanett, alelnök Ary Dávid, elnökségi tag Vaida Henrietta és Varga Dalma lett.

A közösség nyitott, és várja az új, Istennek szolgálni vágyó ifjakat.

REFSZATMAR.EU

Konfirmáció virágvasárnap Tamásváralján

Kettős ünnepet tartottak az ugocsai Tamásváralján: virágvasárnap fogadalmat tettek hitükről a gyülekezet konfirmandusai.

Ebben a gyülekezetben az a hagyomány, hogy Jézus Krisztus Jeruzsálembé való bevonulásának ünnepén tartják a konfirmációt.

Szilágyi István Róbert dabolci, eddigi tamásváraljai lelkipásztor hirdette Isten ígéjét, Mt 21,9 alapján: „Az előtte és utána menő sokaság pedig kiált vala, mondván: Hozsánna a Dávid fiának! Áldott, aki jó az Úrnak nevében! Hozsánna a magasságban!”

Az a Jézus kész bevonulni nemcsak Jeruzsálembé, hanem a szívünkbe is, aki eddig is ott állt a szülők, keresztszülők, nagyszülők mellett, hogy egykori fogadalmuk szerint tudják nevelni és neveltetni gyermekeiket, hogy azok önmaguk tegyenek vallást hitükről. Elérkezett ez a nap, amikor tíz jól felkészített ifjú, öt lány és öt fiú konfirmált: Balogh Julianna Anita, Balogh Réka Erika, Balogh



Ákos, Barta Viktória Izabella, Elek Dániel Tibor, Elek József Károly, Oroszi Arnold, Szabó Barbara Mónika, Szabó Gergő Zoltán és Szabó Blanka Vivien.

A lelkipásztor az istentisztelet végén elbúcsúzott a gyülekezettől, nyolc hónap áldásos, hűséggel végzett szolgálat után átadta a gyülekezetet beszolgálásra Gáti Tibor kisbányai lelkipásztornak.

Isten áldja a gyülekezetet, hogy növekedjen tovább az üdvözülőkkel! A lelkipásztornak pedig áldott szolgálatot!

RÁCZ ERVIN

Hat tipp, hogy ne égj ki lelkileg a pandémia idején

Több mint egy éve hordjuk a maszkot, szigorítások jönnek-mennek, és egyre többek élete fordul fel fenekestül. Elegendő van, de mit tegyünk?

ÚGY ÉRZEM, ELFÁRADTUNK

Időről időre száraznak éljük meg az istenkapcsolatunkat, de most egy különösen embert próbáló év van mögöttünk, és ki tudja, mennyi van még előttünk. Azokra az eseményekre és alkalmakra, amik általában kiemelnek, motiválnak vagy átlendítenek egy-egy mélyponton, most nem építhetünk. Sivatagban érezzük magunkat, pedig Isten jelenléte ugyanolyan valós, mint a járvány előtt. A dicsősége, a szeretete, a jósága és a mindenhatósága ugyanolyan felfoghatatlanul hatalmas, amikor egyedül ülsz a szobádban, mint amikor több százan vagy akár csak többtucatnyian dicsérik Őt együtt. Isten ebben a szent pillanatban nem is lehetne méltóbb a dicséretre. Sőt, világvárvány ide vagy oda, Ő ugyanolyan elérhető most is, hiszen Ő nem változik.

De ezt most olyan nehéz átérezni... Olyan nehéz nem elsüppedni az egyhangúságban, megtalálni az Istent a monoton szürkeségben vagy akár kilátástalanságban...

VAN KIÚT A SZÁRAZSÁGBÓL!

„Engedelmeskedjétek azért Istennek, de álljatok ellen az ördögnek, és elfut tőletek. Közeledjétek Istenhez, és ő közeledni fog hozzátok...” (Jak 4,7–8)

Ez egy hatalmas igazság! Hogyha az Úrhoz közeledsz, akkor Ő is közelíteni fog hozzád. Sőt, általában úgy érzi az ember, hogy ő csak egy félszeg lépést tett az Isten irányába, Ő pedig válaszul rohan felé. Isten figyel, és csak arra vár, hogy végre mi is Őrá figyeljünk,



hogy végre engedélyt adjunk Neki, hogy jöhessen és átjárhasson, felrázhasson.

Ezért ha elfáradtál, ha szárazságban vagy, ha úgy érzed, nem halad a kapcsolatod Istennel, akkor a következőre hívlak: Tégy egy hasábot a tűzre!

Logikus és egyszerű a tanács: Ha azt érzed, hogy a tűz kialvóban van a szívedben, akkor értelemszerűen ragadj meg egy fadarabot, és dobd rá! Vagyis tégy egy konkrét elhatározást! Közeledj Istenhez, és Ő közeledni fog hozzád!

HASÁBOK

1. Napi fix imaidő. Mondok valamit, ami akár durván is hangozhat: Napi imaidő nélkül nincs miről beszélni. Istenkapcsolatról beszélünk – kapcsolatról. Ráadásul arról a kapcsolatról, ami elvileg a legelső helyen van az életünkben. Szerintem napi 30 percnél rövidebbel nem érdemes tervezni, mert kell az idő a megérkezésre.

2. Digitális detox. Ha sok közösségi médiával, sorozattal, számítógépes játékkal, YouTube-videóval töltöd meg az agyadat, akkor Isten és Isten dolgai háttérbe szorulnak a gondolataidban. Mi lenne, ha tartanál egy-két hétnyi, vagy akár egy-két hónapnyi digitális detoxot, amikor ezeket mellőzöd? Tapasztalatból mondom, hogy egy hónap után már hatalmas különbséget lehet észrevenni

abban, hogy mikről gondolkozol, mik töltik meg a belső világotod nap mint nap.

3. Böjt. Böjtölni akármikor lehet ám, és ez egy nagyon jó módja annak, hogy Istenre irányítsd a figyelmedet. Ha olyan alapvető szükségletéről mondasz le, mint az étel, akkor könnyebben irányul a figyelmed a lelked leg-
alapvetőbb szükségletére – Istenre.

4. Újfajta imamódok kipróbálása. Nem kell zenekar, hogy dicsőíts, meg az egyedül is! Nagyon segít megérezni Isten jelenlétét az „itt és most”-ban, ha elkezded dicsérni Őt, mert a világmindenség és az adott pillanat legnagyobb örök érvényű igazságait mondogd ki egyszerre, amikor Őt magasztalod.

5. A Szentírás olvasása. Mi van, ha elhatározod, hogy máától kezdve minden nap olvasol egy fejezetet a Bibliából? Isten igéje szó szerint élő (Zsid 4,12; 2Tim 3,16–17), ha huzamosabb ideig minden nap foglalkozol vele, akkor nagyon nehezen tudom elképzelni, hogy ne érezz javulást a lelki életedben.

6. Lelki olvasmányok. Nekem most ebben a karanténos, szigorításos – nálunk ráadásul kisbabás – időszakban ez segített a legtöbbet. Ugyanis az ember egy idő után hajlamos megrekedni a saját gondolatmeneteiben. Isten pedig már annyi fantasztikus gondolatot és mély tudást adott át azoknak, akik úgy élnek/éltek, hogy Rá figyelnek, hogy kár lenne kizárólag a saját józan paraszti eszünkre támaszkodnunk. Első lelki olvasmányomnak Ole Hallesby *Az imádságról* című könyvét nagyon tudom ajánlani, sokadiknak Avilai Szent Teréz *A belső várkastélyát*.

Közeledj Istenhez, és Ő közeledni fog hozzád!

KUNSZABÓ ESZTER

„Többé nem megyek templomba”

Egy férfi odament a lelkészhez és kijelentette:

– Tiszteletes, többé nem megyek templomba!

– Miért? – Kérdezte a lelkész.

A fiatalember így válaszolt:

– Óó, hát... mindig látok olyan embereket a templomban, akik folyton sutymorognak, férfiakat, akiknek gondolatai elkalandoznak, és akik nem is figyelnek oda az igehirdetésre, sőt sokszor láttam telefonozó embereket is. Sorolhatnám még, hogy mennyi téves dolgot találtam a gyülekezetben.

A lelkész így válaszolt: – Értem, de először is azt szeretném, hogy tégy nekem egy

szívességet: vegyél egy vízzel teli poharat, és tegyél három kört a karzaton, miközben lent épp bibliaórát tartok majd. Jól vigyázz, hogy egy csepp vizet se önts ki a pohárból. Ezután végleg elhagyhatod a templomot.

A fiatalember először furcsállta a kérést, de teljesítette. Háromszor került meg a karzaton levő padsorokat úgy, ahogy azt kérte tőle a lelkész.

– Kész vagyok.

Erre a lelkész így felelt:

– Miközben megtetted a három kört, látad-e, hogy a templomban sutymorognak az emberek?

– Nem, nem láttam egyet sem.

– Láttál olyan férfit, akinek gondolatai elkalandoztak volna?

– Nem, nem láttam – felelte a fiatalember.

– Láttál valakit, aki a mobiltelefonját nézi?

– Nem.

– Tudod, miért? Mert a vízzel teli pohárra koncentráltál, hogy egy cseppje se folyjon ki.

Ugyanez van az életünkben is. Amikor a mi Urunk Jézus Krisztusunkra koncentrálnunk, akkor nem lesz időnk meglátni az emberek hibáit.

Aki az emberek miatt hagyja el a templomot, soha nem Jézus miatt járt a gyülekezetbe.

Ezerszer is igent mondanék..., de most nem kellett mondjak. Házasság hetében özvegy lettem. Van ebben valami sorsszerű. Fájdalmas, még kívülről nézve is, látom az engem körülvevő emberek arcán is, félelmetes. Mégis, valami megmagyarázhatatlan erő is érzek, ami nem tőlem van. S ami megmagyarázhatatlan, az leírhatatlan is... – én mégis megpróbálkozom vele. Erő és erőtlenség egyszerre.

ÖNVÁD

Bevallom, erőtlenséget okoz az önvád. S ez kéretlenül, óhatatlanul ott van. Mit tehattunk volna másképp, hamarabb, határozottabban? Szerencsétlen én, mit is várok az élettől, ha még egy feleséget sem tudtam magam mellett tartani? Nem tudtam rá vigyázni. Vissza az időben nem mehetünk, s persze abban is biztos vagyok, hogy ezeket a gondolatokat a vádló, a hazug Sátán akarja elültetni a fejembe. Hessegetem...

ÖNSAJNÁLAT

Az önsajnálát is uralkodó életérzés, ami éppen az önvád másik oldalra való kilengése. Mi lesz velem így? Özvegyülni az ember nem 38 éves korában szokott. Az „oldalborda” sorvadt el és tört le belőlem.

Miért én? Miért épp velem történik mindez? Annyira gyenge szolgálja lennék én az Úrnak, hogy így akar elbánni velem? Olyan gyenge hittal imádkoztam, hogy a feleségemnek nem sikerült meggyógyulnia több mint egy évig húzódó betegségéből? Még imádkozni sem tudok rendesen. Én, a pap. Pedig azért tőlem még el is várnák, hogy sikeres legyen az imám...

Az a jó, hogy még én is kínosnak érzem, amikor ennyire búsongok, és ennyire ráborulok a saját vállamra...

PERLEKEDÉS

A perlekedés is megvolt, és talán egy jó ideig meg is lesz. „Ha barátaiddal így bánasz, Uram, nem csoda, hogy kevés a barátod...” – mondta egykor Nagy Szent Teréz, sokszor ez nekem is eszembe jutott. Azt bünteti, kit szeret, hát szeressen már mást is – villant be a gyerekkoromban többször hallott mondat.

A zsolttáros perlekedéseit, miértjeit olvasva azért lenyugszom, hogy Isten ezeken nem sértődik meg, míg neki mondom. Meghallgat, s talán majd egyszer választ is kapok kérdéseimre...

VIGASZ

A vigasz keresésében két gondolat azonnal ott van, ami nagyon sablonos válasz, de valószínű. Az egyik az, amit szinte minden esetben hallok, amikor temetést jönnek bejelenteni: legalább nem szenved tovább. A másik pedig az, hogy most már jó helyen van.

Az özvegy árbóc



A szenvedő ember mellett szenved az is, aki ott van, de mégis kisebbségi érzésem van. Mik az én szenvedéseim ahhoz képest, amit ő élt át? Egy év harcot, akaratot, küzdelmet láttam magam körül, s most is nézem a harcot, ami a betegágy, hitvesi ágy, egészen a halálig, s még utána két órán át.

Fekete zsák... S még ha egy kicsit haragszom is rá, hogy itt hagyott, de megtisztelve érzem magam, hogy egy ilyen harcosnak voltam a társa másfél évtizeden keresztül.

De sokat tanultam tőle! Láttam olyan élni akarást, amit még senkiben. Hős anya, aki még nem akarta itt hagyni gyermekeit és férjét. Láttam tisztaságot, könnyekkel, összeráncolt szemöldökkel, szent makacssággal, de határtalan szeretettel, öröklétre pillantásokkal. Olyan küzdelem volt ez, ami belőlem csodálatot hozott ki. Kifejezetten sértő számomra, ha ezek után valaki azt mondja, és gondolja, hogy feladta a harcot. Csudát! – ilyen iszonyatos küzdelem után nem lehet valakire azt mondani, hogy vesztett. Ő győzött, de a koszorút nem itt kapja meg.

JÓ HELYEN?!

Most már jó helyen van! – biztatom még magam. Dehogy van jó helyen, itt lenne a helye mellettem és gyermekei mellett. Dehogy vagy jó helyen! – jön azonnal a válasz. Minden, ami otthon volt, nekem és félárvaímnak, velem volt tele. Minden rá emlékeztet, mindent ő tudott a legjobban, hogy hol van. Mindenütt ott van keze nyoma, mindenben ott hagyta a szívét...

Mi reformátusok nem szoktunk senkit sem a Mennyországba utalni. Hiszen ez az Istenre tartozik, az Ő kegyelme működik, és Ő könyörül, akin könyörül... Mégis belső békesség érkezik a szívembe, amikor rájövök: neki bensőséges, tiszta kapcsolata volt az Istennel. Természetesen Ő is perlekedett, de az Ő kapcsolata az Atyával olyan személyes volt, ami szintén csodálatra méltó. Utolsó szavai ezek voltak: Atyám, én Atyám... S közben a szenvedő Jézus velem együtt mondta: Atyám, a

te kezdedbe teszem lelkem... Emberi mértékkel is rövid útja után hazament a vándor.

VERDIKT

S mi marad utána? Szomorú szülők, gyerekek, család, gyülekezet, közösség, város... A lelkipásztor férj pedig agyal, válaszokat, utat keres, közben pedig minden erejével az Igébe kapaszkodik, s úgy tűnik, hogy erős. S miért hangsúlyos itt az, hogy lelkipásztor vagyok? Mert érzem ezernyi szempár tekintetét, mely néha le is húz, de sokszor állhatatosságot ad.

Már több mint egy éve küzdünk a rákkal, én majdnem egy éve hallottam több orvostól is a verdiktet, hónapra pontosan be is következett: „Domnu Rác, maximum un an!”

Természetesen a csodában is bízva, reménykedve, és azt kérve mentünk tovább. Közel háromszáz igei szolgálat következett, ennek nagy része egy telefonon beszélve. Éreztem, hogy ez elsősorban engem segít. Az már csak ráadás volt, hogy mások is erőt kaptak.

Én nem tudom, hogy lehet-e másképp hirdetni az evangéliumot, mint mosolyogva. Örömhírt nem lehet másként, csakis így!

Erőt kaptam, s közben jöttek a lehúzni vágyó vélemények: nih, hogy mosolyog, biztos, nem is szereti a feleségét, azért ennyire kiegyensúlyozott. (A lelkipásztor minden pletykát visszahall, jó, ha tudjuk!) Ahogy egyik barátom mondaná, ezek a huhogók, akik hit nélkül elviselhetetlenek.

DE VOLT ÉS VAN HIT

Dániel próféta barátainak mondatát parafrázálva pár hete a szószékről elmondtam: Én hiszem, hogy az Isten, akit szolgállok, meg tudja gyógyítani az én feleségemet a halálos betegségből, de ha nem tenné is, én az Úr szolgálja maradok! (Dán 3,17–18) És hogy miért nem estem el? „Az Úrra tekintek szüntelen, nem tántorodom meg, mert a jobbomon van. Ezért örül a szívem, és ujjong a lelkem, testem is biztonságban van” (Zsolt 16,8–9). Ezért, és csakis ez az oka.





A lehúzó szurkolói moraj mellett ott van az ujjongás is. Amit szintén tudatosan visszautasítok, még ha bevallom, jól is esik néha, de zavaró. Mert nem az én erőm, ez az a békesség, ami minden értelmet felülhalad.

Hihetetlenül jólesett, és most is érzem azt az imádságot, mellém állást, amit ezekben az időkben kapok, akár azoktól, akik eljöttek a temetésre, akár azoktól, akik testben és/vagy lélekben voltak, vannak mellettem.

Hálás vagyok Istennek jó anyámért, aki ezekben az időkben ezer százalékban mellettem állt és áll... Ó, és a gyülekezetért, a közösségért, amely Isten álma...

JÓB1

Tudom, hogy teológiailag kétséget támaszt az, amit gondolok, de úgy érzem, pár éve a Sátán bekopogott az Úr Istenhez, aki elmondta Lucifernek:

– Észrevetted-e szolgálmat? Látod? Lehet mosolyogva is igét hirdetni, nemcsak betokosodva, bemerevedve, az emberek meg kezdik elhinni, hogy én, a boldog Isten örömet akarok hozni az embereknek.

– Így könnyű! – jöhetett a sátáni válasz. Hiszen te oltalmazod őt, a házat és mindenét, amije csak van! Megvan mindene, szerető családja, városi, összetartó, növekvő gyülekezete, de nyújtsd ki csak rá kezéd, meglásd, hogy káromol téged!

Így történt, hogy annak az embernek, akitnek szolgálata elején életigéje lett: „Örüljetek az Úrban mindenkor. Ismét mondom, örüljete!” (Fil 4,4), lett még egy életigéje: „te vagyok vigasztalódással, minden nyomorúságunk ellenére csordultig vagyok örömmel” (2Kor 7,4b).

Reményt kaptam, nemcsak közhelyet. Nemcsak hogy nem szenved, nemcsak hogy biztosan jó helyen van, hanem hittel hiszem is, hogy a halálon túl is van élet.

Van feltámadás! A temetésen is hallottuk, Jézus a feltámadás és az élet. Ő ott vár rám, én pedig erőt kapok a harcra attól, aki számára, számomra, számunkra áttörte a halál falát, hogy akik itt követik Őt, azoknak odaát is folytatódjon az élet.

Pár hónappal ezelőtt olvastam, hogyan készítették elő régen a hajóárbócot. Kimentek az erdőre, kiszemeltek egy fát. És ekkor valami meglepőt cselekedtek. Nem a kiválasztott fát vágták ki, hanem a körülötte levő fákat. És a kiválasztottat otthagyták erősödni. Aztán évek múlva erős, szilárd, állhatatos, harcedzett árbóc lett...

Feleségem, Rácz Ervin Lajosné sz. Demeter Enikő Gyöngyvér temetése viharos volt. Aki ott volt, bőrén érezhette, Isten nem örül annak, ami történik. Hideg volt, fújt a szél. Egy fa kidőlt. Négy sRácz, négy árbóc pedig erősödik, mert mindenre van ereje Krisztusban, aki megerősít.

RÁCZ ERVIN LAJOS

KÖNYVAJÁNLÓ

A Koltó-katalini Református Egyházközség története

A két elválaszthatatlan település 2005-ben ünnepelte fennállásának 600. évfordulóját. A Kővárvidékként ismert kistájban, a máramarosi hegyek árnyékában a máig majdnem teljesen magyar települések története egybefonódik a virágzó református eklézsia sorával. Bár jómagam számtalan gyülekezeti történetet olvastam *Kalendárium-szerkesztő* koromban, most szinte felülvélve követtem e nem mindennapi krónika oldalait.

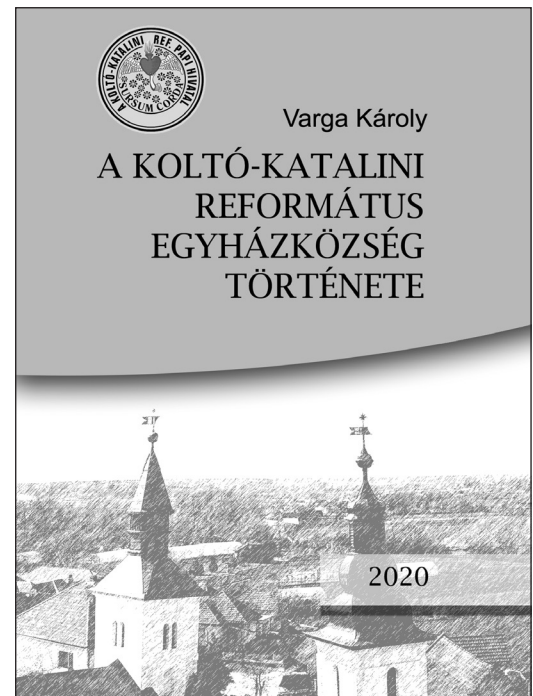
A múltban bűvarkodó lelkész megkereste a gyökereket, kezdve a Kővárvidéket másfél századon át uraló Drágffyakkal, Báthoryakkal, majd Bethlen Gábor jótékony hatása után méltatva a Telekyek birtokszerző és megtartó politikáját. Az 1848-as forradalmi időkben a Petőfi-barát Teleki Sándor a koltói kastélyban és kertjében őrzi a múltat. Utóbbiban ma már legendás nagyságok szobrai állnak, és természetesen itt pihen a halhatatlanság padján Petőfi Sándor és Szendrei Júlia.

Bár gyülekezeti kutatások rendjén gyakran ütközünk a homályos régmúlt falaiba, igazán meglepő, mennyi értékes adat kerül elő a két, máig dicséretes gyülekezet történetéből. Jegyzőkönyvi bizonyítékok és érdekességek mellett felsorakoznak a lelkipásztorok, 1604-től kezdve napjainkig. Felsorolja a szerző az iskolai rektorok kikutatott nevét, megörökítette a két gyülekezet gondnokainak nevét is, 1735-től kezdve.

Ritkán találkozunk gyülekezeti leírásokban a hitélet, a kálvinista és nemzeti megmaradás kérdéseivel az időnként beszivárgó szekták ellenei küzdelem függvényében, el egészen az egyházfegyelmi határozatokig, feltárva akár lelkipásztorok mulasztását is.

Az egyházfegyelmi ügyek egészen bátor és izgalmas feltárásai tükrözik a máig majdnem egészében református gyülekezetek küzdelmét. Templomépítések és gyülekezeti értékek, kegyszerek, harangok, orgonák, felekezeti iskolai feszültségek jelennek meg a könyvben, tanulságul, nem csak koltóiaknak. Felettébb izgalmas a népmozgalmi adatokat követni.

A koltó-katalini történelmi és egyházi história megörökítése okán értékelődik nagyra Varga Károly lelkipásztor 37 éves ottani munkája. Mintha látta volna az eljövendőt, impozáns parókiát építtetett még az 1989-es forradalom előtt, majd a megnyíló történelmi kapun beáramló új igények és lehetőségek adta helyzetben gyülekezeti központ építésébe kezdtek. Évekre lebontott építkezéseiknél kiemeli a szerző a példás egyháztagok, helyi előljárók, adományozók szerepét.



Találkozunk az évek során Koltó-Katalinban szolgáló legátusok listájával, ők mai egyházunk derékhadában szolgálnak. Varga Károly szívén viselte a Teleki-hagyaték gondozását, fejlesztését. A két falu fennállásának 600. évfordulóján nagy ünnepség keretében Bocskai-díjakat osztottak ki neves hazai és anyaországi támogatóknak.

Többször megfordult a gyülekezetben Tőkés László püspök, de Orbán Viktor, „Magyarország volt, s reménységünk szerint leendő miniszterelnöke” (2007) is.

Számomra igen tanulságos a koltói Polgármesteri Hivatal székházépítése, ez ellen az alkalmatlan hely miatt felemelte szavát a tiszteletes. Ennek kapcsán az egyik román lap a „kemény Tőkés-szárny lelkes támogatójának” nevezi Varga Károlyt. (Érdekes, hasonló minősítésben én is részesültem. Úgy látszik, egyesek számontartanak bennünket).

A román ellenségeskedés nem került el a Bem tábornoknak állított szobrot sem. Kisregénybe illő a sokáig rejtegetett országzászló előkerülése és méltó helyére jutása a templomban.

Varga Károly esperesként szolgált nyugalmába vonulása előtti utolsó éveiben. A kötetben megtaláljuk különböző jelentéseit, nagy haszonnal olvashatják lelkipásztorok és gyülekezeti tagok. Végül a lelkipásztor közéleti írásainak kis gyűjteményében találjuk olvasói örömeinket. Csak ajánlani tudom a könyvet is, de alkalomadtán egy látogatást is a Kővárvidék gazdag falujába.

BERCZKI ANDRÁS

Az archeológia szerint valóban „kénköves tüzes” eső pusztította el Szodomát

Régészek azt állítják, hogy a bibliai várost, Szodomát meteoriteső pusztította el. Ez az a híres-nevezetes tüzeső, amit a régiek Isten büntetésének tekintettek.

Az egész a Teremtés könyvében kezdődik. Szodoma az a város, amely „testvérével”, Gomorával testesíti meg a legszélsőségesebb romlottságot, ahol kicsapongás uralkodott el. Isten megsemmisítette őket és kénköves tüzes esőt hullatott rájuk.

Az összes város lakó elpusztult, egyedül az idősebb Lót, a város „igaz emberét” kímélték meg. Két angyal tanácsára ő feleségével és két lányával együtt a hegyekbe menekült.

Ennek az eseménynek egy másik ismert epizódjában ezt olvassuk: a felesége, aki megszegte az angyaloktól kapott utasítást, visszanézett az égő városra, és azonnal sóoszloppá változott.

Szodoma és Gomora városának története mindig is foglalkoztatta a történészeket. Néhány évvel ezelőtt amerikai régészek egy hatalmas, a bibliai leírásoknak megfelelő bronzkori város romjaira bukkantak. A Jordán völgyének déli részén, néhány kilométerre a Holt-tengertől északra található Tall el-Hammam; ez a hatalmas területű település megfelel a Szodoma városáról a Bibliában leírt összes kritériumnak.

A kutatások azóta már jól haladnak, és az új eredmények arra engednek következtetni, hogy ezt a nagy, egykor dúsgazdag várost kétségkívül egy meteorzáró pusztította el. Ez lenne az a híres-nevezetes kénköves tüzeső, amelyről a Biblia beszél? A régészek csakugyan találtak nagyon nagy hőre utaló nyomokat a maradványokon, főleg a fazekak, kerámiák felületén.

A Holt-tengerből származó sóoldat nyomai is alátámasztják ezt a hipotézist. A meteorzáró által okozott lökéshullám elfújta a tengervíz egy részét, az a termőföldekre zúdult, és megsemmisítette őket.

Lehetetlen kellő pontossággal bizonyítani a régészeti leletek és a bibliai szövegekben lévő információk közötti kapcsolatot, azonban úgy tűnik, hogy Tall el-Hammam városa számos jellemzője alapján sok tekintetben megfeleltethető Szodoma városának.

KATOLIKUS.MA

Érintetlen kriptát és Árpád-kori maradványokat is találtak a régészek Gyulakután

Érdekes és értékes leleteket tártak fel Gyulakután, a felújítás alatt álló református templomban: az épületen belül folytatott ásatásokon egy kisebb, Árpád-kori templom alapja, valamint egy érintetlen 17. századi kriptá is előkerült.

Utoljára 1860-ban végeztek ilyen nagymértékű felújításokat a gyulakutai református templomon. Az egyházközség eredetileg az épület külső és belső vízvezetését kívánta megoldani – meg is pályázták az erre szükséges összeget –, azonban kiderült, sokkal több a tennivaló.

A templom A típusú műemlék, ezért felújítás esetén a Kulturális Minisztérium előírja régészeti kutatások végzését. Ezt az egyházközség a Maros Megyei Múzeumra bízta. Így sikerült feltárni február 8–12. között az Árpád-kori, feltehetően fatemplom maradványait, illetve honfoglalás kori sírokat, László Keve régész vezetésével.

A régi sírokból egy 10-11. századi, S végű hajkarika és egy ezüsttel átszőtt szövetszövetdarab is előkerült. Ekkor bukkant elő a kriptá keleti fala is, valamint az átépített templom gótikus ablakainak maradványai és több régi falkép.

Az ásatások második szakaszában Gyulakuta valamikori patrónusának, Szövérdi



Gáspár Jánosnak és családjának az 1600-as évek elején épített kriptáját találták meg. Szövérdi Bethlen Gábor fejedelem konstantinápolyi követe volt, és neki köszönhető, hogy a gyulakutai gyülekezet református lett.

Bár a kriptá emberek által érintetlen volt, az idők során befolyt víz jelentős károkat okozott. Semmi nem maradt meg eredeti pozícióban. Hatvan-hetven centi mély iszapból került elő számos koporsó famaradványa, szegek, emberi csontok, valamint Bethlen Zsófia karikagyűrűje.

A feltárások a lelkipásztort is meglepték: „Idevalósi vagyok, ismertem a legendákat Gyulakután, hogy van egy alagút a templom alatt. Négy helyen ástak le a régészek, három pontot ők, egyet mi választottunk ki a legenda szerint. Ott kapták meg a kriptá falát.”

A leleteket a Maros Megyei Múzeum vizsgálja és őrzi meg, a gyulakutaiak pedig abban reménykednek, hogy ha a gyülekezet visszakapja a rendőrség jelenlegi épületét, múzeumot alakíthatnak ki benne. A templomjavításra adakozók nevét külön anyakönyv őrzi majd.

BEREKMÉRI GABRIELLA

Fricska – Magas labda

Os Guinness a *Nincs isten, csak Isten* című könyvében mesél egy esetről, amely a Szovjetunióban történt. „Kitartó igyekezettel próbálták az országban felszámolni a valósi meggyőződést. A Kommunista Párt KGB-ügynököket küldött ki az egyházakba, hogy vasárnap ellenőrizzék az istentiszteleteken részt vevőket. Az egyik ügynököt nagyon megdöbbentette egy idős asszony hitbéli elkötelezettsége, mert azt látta, hogy a

nő az életnagyságú keresztre feszített Jézus lábát csókolgatja. „Mama! – szólította meg az asszonyt. – Készen állsz-e arra, hogy a mi dicsőséges kommunista pártunk szeretett főtítkárának lábát is így csókolod meg?” „Természetesen – válaszolta az asszony –, de csak akkor csókolom meg, ha először keresztre feszítitek.” Bölcs válasz. Jézus nem kérte, hogy feszítsük meg ellenségeit. Ő a megbocsátást választotta.



HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323



www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő: Ghittea-Szabó József Levente. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Dr. Békefy Lajos, Erdei-Árva István Béla, Fábíán Tibor, Tokár Sándor, Törös Beáta, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkes hívatolon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.